

MISJA:
PACJENT W CENTRUM UWAGI.
LECZYMY I OPIEKUJEMY SIĘ -
NOWOCZEŚNIE I BEZPIECZNIE

infoWIM

Styczeń 2020

PHOTO FLASH

Na dobry początek

Zmiany kadrowe w Szpitalu
Podziękowanie kierownikom klinik

Na zdrowie

Szlachetne zdrowie,
Nikt się nie dowie,
Jako smakujesz,
Aż się zepsujesz.

Tam człowiek prawie
Widzi na jawie
I sam to powie,
Że nic nad zdrowie
Ani lepszego,
Ani droższego;
Bo dobre mienie,
Perły, kamienie,
Także wiek młody
I dar urody,
Miejsca wysokie,
Władze szerokie
Dobre są, ale -
Gdy zdrowie wcale

Gdzie nie masz siły,
I świat nie miły.
Klejnocie drogi,
Mój dom ubogi
Oddany tobie
Ulubuj sobie !

Jan Kochanowski

Od Dyrekcji

ZMIANY KADROWE W WIM

Na podstawie ustawy o instytutach badawczych pracę w Wojskowym Instytucie Medycznym zakończyli kierownicy: Kliniki Chorób Infekcyjnych i Alergologii, Kliniki Traumatologii i Ortopedii, Kliniki Urologii Ogólnej, Czynnościowej i Onkologicznej oraz Zakładu Medycyny Morskiej i hiperbarycznej. W ich miejsce zostali wyznaczeni nowi

szefowie. Odchodzącym dziękujemy za lata pracy w szpitalu na Szaserów, a ich następcom życzymy powodzenia na nowych stanowiskach.

Płk. w st. spocz. prof. dr. hab. med. Krzysztofa Kwiatkowskiego, płk. rez. prof. dr. hab. n. med. Henryka Zielińskiego, prof. dr hab. n. med. Jerzego Kruszwskiego oraz prof. dr. hab. n. med. Romualda Olszańskiego pożegnał dyrektor szpitala gen. dyw. prof. dr hab. n. med. Grzegorz Gielerak.

Odchodzących zastąpili, wyznaczeni przez Dyrektora WIM, dotychczasowi pracownicy klinik: dr hab. n. med. Andrzej Chciałowski, ppłk. dr n. med. Piotr Cieślik oraz płk dr n. med. Tomasz Syryło.

Dr hab. n. med. Andrzej Chciałowski

Absolwent Wydziału Lekarskiego Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Specjalista chorób wewnętrznych, chorób płuc i alergologii. W latach 2003 – 2017 członek Rady Naukowej WIM, od roku 2008 członek Komisji Bioetycznej WIM. W latach 2007- 2017. Z-ca Dyrektora WIM ds. Nauki.

Zainteresowania naukowe: diagnostyka mechanizmów alergii na jady owadów błonkoskrzydłych, pokrzywki i obrzęku naczyń ruchomych, mechanizmów miejscowego procesu zapalnego chorób dolnych dróg oddechowych z wykorzystaniem metod endoskopowych, wpływ zanieczyszczeń powietrza na układ oddechowy oraz sercowo–naczyniowy, pneumonologia interwencyjna.

Ppłk. dr n. med. Piotr Cieślik

Absolwent Wydziału Lekarskiego Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Specjalista Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu. Od 2003 r. zatrudniony w Klinice Traumatologii i Ortopedii Wojskowego Instytutu Medycznego na kolejnych stanowiskach: asystent, starszy asystent, starszy specjalista. Aktywny uczestnik kongresów i zjazdów naukowych, podczas których wygłosił kilkadziesiąt referatów. Prowadzi zajęcia dydaktyczne (ćwiczenia i wykłady) z zakresu ortopedii i traumatologii.

Zainteresowania naukowe: leczenie operacyjne złamań w obrębie narządu ruchu, protezoplastyka stawu biodrowego, kolanowego, chirurgia kręgosłupa.

Ppłk dr n. med. Tomasz Syryło

Absolwent Wydziału Lekarskiego Wojskowej Akademii Medycznej (1999 rok- studia ukończone z pierwszą lokatą). Staż podyplomowy odbył w Szpitalu Klinicznym WAM w Łodzi. W 2001 roku zajmował stanowisko oficera-lekarza w JW 2474 w Białobrzegach. Od 2002 roku zatrudniony w Klinice Urologii Wojskowego Instytutu Medycznego na stanowisku asystenta i od 2015 roku na stanowisku adiunkta. W 2008 roku uzyskał tytuł specjalisty w dziedzinie urologii – Fellow European Board of Urology (egzamin złożony z wyróżnieniem). W 2013 roku obronił rozprawę doktorską „Wpływ embolizacji tętnicy nerkowej na sprawność układu odpornościowego u chorych na raka nerki”.

Absolwent studiów podyplomowych: „Zarządzanie i kierowanie podmiotami leczniczymi resortu obrony narodowej”. W kręgu jego zainteresowań szczególne miejsce zajmuje urologia onkologiczna, zabiegi laparoskopowe, endoskopowe i małoinwazyjne.

**KOMPLETNY SZPITAL.
NOWA INICJATYWA WIM**

WIM rozpoczął cykl wizyt studyjnych kadry kierowniczej szpitali wojskowych poświęconych m.in. standaryzacji organizacji i wyposażenia placówek, efektywnemu wykorzystaniu systemów zarządzania przepływem informacji medycznej oraz propagowaniu rozwiązań w zakresie efektywnego zarządzania. Pierwsza wizyta w ramach inicjatywy „Kompletny szpital” umożliwiła praktyczne zapoznanie się kadry kierowniczej 4 WSKzP we Wrocławiu z najlepszymi praktykami zarządzanymi.

Nowa perspektywa rozwoju wojskowej służby zdrowia odpowiadająca bieżącym potrzebom sił zbrojnych oraz zmianom zachodzącym na krajowym rynku ochrony zdrowia wymaga dziś gruntownej przebudowy poprawiającej m.in. racjonalność wydatkowania przeznaczonych na zakupy i inwestycje środków finansowych, jak również usprawniającej stosowane w codziennej praktyce metody organizacji i zarządzania. Jej pierwszoplanowym, mierzalnym, mającym praktyczny wymiar celem powinno być osadzenie jak największej liczby wojskowych placówek medycznych w gronie jednostek mających status krajowego centrum doskonałości i kompetencji, tj. liderów skutecznej implementacji i praktycznego wykorzystania unikalnych zasobów kadrowych, aparaturowych i materiałowo-technicznych - mówi dyrektor WIM, konsultant krajowy do spraw obronności w dziedzinie chorób wewnętrznych gen. dyw. prof. dr hab. n. med. Grzegorz Gielerak.

Idąc tą drogą, mając głównie na uwadze potrzeby wojskowych podmiotów leczniczych celujące w poprawę ich konkurencyjności na rynku usług medycznych Wojskowy Instytut Medyczny wyszedł z inicjatywą działań informacyjno-szkoleniowych usprawniających procesy w tym zakresie. Z początkiem bieżącego roku, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów i absolwentów prowadzonych w WIM studiów podyplomowych na kierunku „Zarządzanie i kierowanie zakładem leczniczym resortu obrony narodowej”, rozpoczęliśmy cykl wizyt studyjnych kadry kierowniczej szpitali wojskowych poświęconych m.in. standaryzacji organizacji i wyposażenia placówek, efektywnemu wykorzystaniu systemów zarządzania przepływem informacji medycznej i zarządczej oraz propagowaniu sprawdzonych rozwiązań w zakresie funkcjonowania i zarządzania podmiotami leczniczymi. Dążymy do sytuacji, w której regułą postępowania w gronie podmiotów leczniczych MON będzie dzielenie się najlepszą wiedzą, doświadczeniem, sprawdzoną w działaniu praktyką. Wiele innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i funkcjonalnych z powodzeniem stosowanych dziś w naszych szpitalach zasługuje na upowszechnienie jako praktyczne narzędzia podnoszące ich sprawność operacyjną oraz konkurencyjność. Dzięki temu przymiotnik wojskowy w nazwie ma szansę stać się nie tylko informacją o pochodzeniu organu założycielskiego, ale także naturalnym synonimem, marką najwyższej jakości i bezpieczeństwa udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej – wyjaśnia dyrektor WIM.

Zapraszamy kadrę kierowniczą podmiotów leczniczych wojskowej służby zdrowia do współpracy z naszą placówką oraz kontaktu w celu umawiania wizyt w ramach realizacji kolejnych etapów projektu „Kompletny Szpital”.

Zgłoszenia prosimy przesyłać na adres: kompletnyszpital@wim.mil.pl.

**KOMPLETNY SZPITAL.
WIZYTA KADRY KIEROWNICZEJ 4WSK WE WROCŁAWIU**

Zorganizowana w WIM w dniu 9 stycznia br. pierwsza wizyta studyjna umożliwiła praktyczne zapoznanie się kadry kierowniczej 4 WSK we Wrocławiu – SOR, Kliniki Onkologii i Kliniki Chirurgii – z najlepszymi praktykami dotyczącymi organizacji i funkcjonowania podmiotów leczniczych.

W dzisiejszej onkologii coraz mniej procedur leczniczych i diagnostycznych wymaga hospitalizacji, dlatego też większość świadczeń jest wykonywana w trybie ambulatoryjnym, co jest znacznie wygodniejsze, bezpieczniejsze dla chorych i tańsze – tłumaczyła kierownik Kliniki Onkologii dr hab. n. med. Renata Duchnowska, profesor instytutu. Dlatego też, zgodnie ze światowymi trendami w Klinice prowadzimy leczenie głównie w ramach Ośrodka Chemioterapii Diennej i Poradni. Jest to duże wyzwanie dla całego personelu - lekarzy, pielęgniarek i sekretarek medycznych. Obieg dokumentacji musi być sprawny i szybki. Co więcej, w rozliczeniach z NFZ kluczowe znaczenie ma właściwe kodowanie „procedur” i współdziałanie z Sekcją Rozliczeń Świadczeń Zdrowotnych.

Profesor Duchnowska podkreśliła, że Oddział stacjonarny Kliniki Onkologii WIM stanowi dziś przede wszystkim zabezpieczenie dla chorych z powikłaniami po systemowym leczeniu. Jest również niezbędny w celu realizacji określonych procedur medycznych np. wielogodzinnych wlewów chemioterapii u chorych mieszkających daleko od naszego ośrodka lub chorych w gorszym stanie klinicznym. Utrzymanie oddziału stacjonarnego wymaga dużo większych nakładów finansowych. „Łóżko szpitalne” wymaga zabezpieczenia przez całą dobę i 365 dni w roku, niezależnie od tego czy jest „wolne czy zajęte”, a NFZ płaci za procedurę, a nie za samą „gotowość” do pracy. Dlatego konieczne jest umiejętne koordynowanie pracy oddziału i wykorzystanie zasobów ludzkich. W ramach racjonalizacji kosztów personel Kliniki Onkologii pełni dyżury również dla chorych Oddziału Klinicznego Zakładu Radioterapii. Jakkolwiek uznając znaczenie argumentów natury ekonomicznej nie zapominamy także w naszej Klinice o działalności naukowej i dostępie chorych do nowych metod leczenia w ramach badań klinicznych.

Kierownik SOR WIM lek. Ewa Szymczyk omówiła strukturę i zakres działalności Oddziału SOR, przedstawiając zasady rozliczania świadczeń z NFZ oraz stosowane w WIM metody „uszczelnienia tych rozliczeń, w szczególności dotyczące osób nieubezpieczonych. **Pani Kierownik podkreśliła znaczenie i efektywne zastosowanie wypracowanej autorsko w naszym szpitalu zasady rozliczania pacjentów - obcokrajowców. Zwróciła też uwagę na ogromne znaczenie jakości wyszkolenia budującego kompetencje osób kodujących świadczenia medyczne.**

Wymianę doświadczeń w zakresie funkcjonowania kliniki chirurgii dotyczącą sposobu organizacji pracy kliniki oraz oddziału chirurgicznego pełniącego dyżur 24 godzinny przy jednoczesnym wykonywaniu skomplikowanych operacji onkologicznych i torakochirurgicznych omówił kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej, Metabolicznej i Torakochirurgii WIM dr n. med. Andrzej Kwiatkowski.

Recenzje osób wizytujących:

Płk. dr n. med. Sławomir Powierża – Zastępca Komendanta ds. lecznictwa szpitalnego.

Problemy dotyczące codziennego funkcjonowania są niemal identyczne w obu naszych szpitalach, pomimo innej lokalizacji i nieco innej specyfiki. We wszystkich diskutowanych obszarach udało nam się zauważyć wiele bardzo racjonalnych rozwiązań, które będziemy się starali zaimplementować w naszym szpitalu. Do najważniejszych zaliczę:

1. Wzmocnienie działu prawnego w celu szybkiego i skutecznego interweniowania w kwestiach spornych z NFZ, innymi szpitalami, kwestiach socjalnych, obcokrajowców itp. Zdecydowane wsparcie prawne pracowników przez szpital daje szansę na bardziej zdecydowane i racjonalne ekonomicznie ich postępowanie.
2. Rozdzielenie funkcji sekretarek medycznych i koderów wraz z bieżącym ich doskonaleniem.
3. Oparcie przemian organizacyjnych na zmotywowanym i świadomym pionie pielęgniarstwu.
4. Rozwój "biernego" informowania pacjentów poprzez tablice informacyjne oraz elektroniczne "kioski" kierujące ścieżkami przepływu pacjentów.
5. Organizacja wydzielonego ośrodka badań klinicznych - jednego dla całego szpitala ze stałym personelem pomocniczym.
6. Powołanie odrębnego Zastępcy Komendanta zajmującego się SOR-em i ruchem chorych w szpitalu.

Ppłk lek. Artur Wieraszko Kierownik SOR Szpitalnego Oddziału Ratunkowego

Po rozmowie z Zastępcą Komendanta CSK MON WIM, Kierownikiem SOR lek. Ewą Szymczuk uzyskałem nieocenione informacje dotyczące funkcjonowania Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Znaczną część wiedzy uzyskanej w dniu wczorajszym będę się starał wdrożyć w swoim oddziale.

Dotyczy to głównie rozliczania pacjentów, w tym także nieubezpieczonych i obcokrajowców. Organizacji pracy z wykorzystaniem personelu pomocniczego celem usprawnienia obiegu dokumentacji medycznej.

Organizacji struktury SOR oraz ruchu chorych celem podtrzymania stałej gotowości do płynnego przyjęcia pacjenta bez zbędnego oczekiwania ZRM.

Wykorzystania zespołu prawników do zapewnienia bezpieczeństwa i komfortu pracy wobec roszczeniowych pacjentów i ich rodzin oraz także wobec nieuzasadnionych kar od NFZ.

Licząc na dalszą współpracę i stały kontakt tak, aby procedury i zasady postępowania w SOR były spójne w każdej placówce podległej MON.

Lek. Anna Jakiela, Ordynator Oddziału Onkologii Klinicznej.

Dziękuję za możliwość spotkania, w czasie którego mogliśmy wymienić doświadczenia własne oraz poruszyć tematy trudne i wymagające, zwłaszcza te dotyczące finansowania szpitali. Na szczególną uwagę, w mojej ocenie, zasługują wprowadzone przez WIM zmiany dotyczące funkcjonowania oddziałów SOR, onkologii czy chirurgii, a zatrudnienie przez szpital grupy prawników oraz pracowników socjalnych jest dużym postępem i stanowi niewątpliwie wsparcie zarówno dla lekarzy jak i dla pacjenta. Rozmowa z Panią profesor Renatą Duchnowską, kierownikiem oddziału onkologii, nie do przecenienia. Wskazówki i rady Pani profesor dotyczące rozliczeń z pewnością przyniosą wymierne korzyści finansowe.

W czasie spotkania omawiane były tematy dotyczące skrupulatności rozliczania procedur medycznych, sprawnego funkcjonowania oddziału chemioterapii dziennej, roli pielęgniarek w procesie leczenia i ważnej roli sekretarek medycznych.

Ppłk dr n. med. Jacek Rać – Klinika Chirurgiczna.

Dziękuję za owocne spotkanie, na którym zostały poruszone kwestie nie tylko funkcjonowania poszczególnych Klinik, ale szpitala jako całości. Do istotnych zmian wprowadzonych przez Szpital należą:

po pierwsze: zatrudnienie prawników oraz personelu socjalnego, który umożliwia kierowanie pacjentów do ośrodków pozaszpitalnych, u których leczenie szpitalne zostało zakończone i nie wymagają już opieki specjalistycznej w ramach oddziałów szpitalnych zwiększając tym samym dostępność wolnych łóżek kolejnym pacjentom, **po drugie:** wsparcie personelu lekarskiego działem prawnym w rozmowach z roszczeniowymi pacjentami.

W rozmowie z Kierownikiem Kliniki Chirurgicznej WIM odnośnie wprowadzonych zmian w jej funkcjonowaniu, które przyniosły wymierne korzyści finansowe ustaliliśmy: rzetelne i skrupulatne rozliczanie procedur medycznych, indywidualne rozliczenia procedur w przypadku pacjentów z przedłużoną hospitalizacją lub wielokrotnie operowanych, skrupulatne planowanie wykonania i rozliczanie procedur onkologicznych w ramach pakietu onkologicznego.

KOMPLETNY SZPITAL WIZYTA STUDYJNA W OBSZARZE FARMAKOEKONOMIKI

Kierownicy Apteki Zakładowej 107 Szpitala Wojskowego z Przychodnią w Wałczu oraz 6 Szpitala Wojskowego w Dęblinie wizytowali Aptekę Zakładową WIM. **Spotkanie zorganizowane zostało w myśl nowej inicjatywy WIM - dzielenia się najlepszą wiedzą, doświadczeniem, sprawdzoną w działaniu praktyką, tak aby wzmacniać rynkową wartość konkurencyjną podmiotów leczniczych WSZ.** Kierownik apteki płk mgr farm. Sławomir Waryszak zapoznał gości ze strukturą i zakresem kompetencji apteki.

Goście zapoznali się z poszczególnymi sekcjami Apteki Zakładowej WIM. Dużym zaskoczeniem okazał się szeroki wachlarz asortymentu, w jaki apteka zaopatruje jednostki instytutu. Ogromne wrażenie zrobiła Centralna Pracownia Przygotowywania Leków Cytotoksycznych. To jedna z najnowocześniejszych wyposażonych pracowni w Polsce, w której wykonywane są w pełni zindywidualizowane dawki leków dla pacjentów z chorobami nowotworowymi. Kierownik pracowni mgr farm. Elżbieta Małachowska przedstawiła procedury zlecenia, weryfikacji, wykonania oraz wydawania leków na bazie systemu komputerowego dedykowanego wyłącznie do leków cytotoksycznych. Bardzo wysoko zostały ocenione normy i standardy obowiązujące w pracowni. Goście byli żywo zainteresowani możliwościami w zakresie

Nowi kierownicy klinik

potencjalnych oszczędności generowanych przez pracownię, podniesieniem jakości opieki nad pacjentami oraz bezpieczeństwem personelu medycznego.

Kolejnym punktem wizyty było zapoznanie przedstawicieli szpitali z procesami dotyczącymi zabezpieczenia potrzeb klinik i oddziałów w leki gotowe, recepturowe oraz wyroby medyczne. Z dużym zainteresowaniem goście wysłuchali informacji dotyczącej zabezpieczania pacjentów w spersonalizowane produkty do żywienia pozajelitowego. Bardzo pozytywnie została odebrana informacja o zabezpieczaniu przez aptekę zakładów diagnostycznych w odczynniki. Niespodzianką dla wizytujących była obecność w strukturach apteki sekcji zamówień publicznych. Wśród wizytujących duże zainteresowanie wzbudziła praca sekcji farmakoekonomiki i analiz. Padło dużo pytań dotyczących zakresu prac jakie są w kompetencji farmaceutów klinicznych. Zapoznali się z protokołami w zakresie interakcji lekowych, systemami wykorzystywanymi do analiz oraz z procedurami obowiązującymi w aptece. Wizyta zaowocowała inicjatywą powołania grupy roboczej celem wypracowania standardów w zakresie organizacji i pracy w aptekach podległych MON. Na zakończenie goście podziękowali za szczegółowe i bardzo merytoryczne przedstawienie aspektów będących w gestii apteki zakładowej, podkreślając nowoczesność w zakresie organizacji i zarządzania apteką oraz podążania za współczesnymi trendami w zakresie farmakoekonomiki i opieki farmaceutycznej.

mgr farm. Jędrzej Zarzycki - kierownik Apteki Zakładowej 107 Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ w Wałczu

Chciałbym podziękować za możliwość wzięcia udziału w wizycie studyjnej w WIM wszystkim osobom zaangażowanym w inicjatywę „Kompletny Szpital”. Możliwość zwiedzenia nowoczesnej i zarządzanej według najnowszych standardów Apteki Zakładowej WIM i wymiana doświadczeń oraz poglądów z jej pracownikami, a przede wszystkim Kierownikiem stanowią bezcenne źródło informacji. Olbrzymią wartością dodaną stanowiła możliwość spotkania się z wysoko wykwalifikowanymi pracownikami WIM (m.in. Pełnomocnikiem Dyrektora WIM ds. Jakości) jak i bezpośrednia rozmowa z Dyrektorem WIM Panem gen. dyw. prof. dr hab. n. med. Grzegorzem Gielerakiem.

Podczas wizytacji oraz rozmów z pracownikami Apteki Zakładowej WIM i jej Kierownikiem można było zaobserwować jak olbrzymia przepaść kadrowa, lokalowa, a także rozumienie znaczenia i roli Apteki Zakładowej dzieli ją od większości Aptek Zakładowych Szpitali Wojskowych o niższym poziomie referencyjnym i/lub zlokalizowanych w dalszej odległości od dużych aglomeracji miejskich. Najważniejszym wydarzeniem płynącym z w/w wizyty studyjnej jest projekt powołania grupy roboczej mającej głównie na celu:

Zminimalizowanie różnic w zasobach, kadrach oraz warunkach lokalowych wszystkich Aptek Zakładowych Szpitali Wojskowych.

Wypracowanie norm pracy Aptek Zakładowych ON umożliwiających prężne działanie na współczesnym rynku opieki zdrowotnej oraz zdobywanie certyfikatów akredytacyjnych.

Podniesienie znaczenia Apteki Zakładowej w strukturach Szpitala oraz przydzielenie jej zadań według najnowszych, międzynarodowych standardów i wytycznych.

Ukazanie, że dobrze zarządzana Apteka Zakładowa posiadająca odpowiednie narzędzia, kompetencje oraz infrastrukturę jest gwarantem dużego obniżenia kosztów ponoszonych przez Szpital na szeroko rozumianą farmakoterapię i tym samym znaczące zwiększenie konkurencyjności Wojskowej Służby Zdrowia na współczesnym rynku usług medycznych.

dr n. farm. Małgorzata Wydrzyńska-Kuźma – kierownik Apteki Zakładowej 6 Szpitala Wojskowego z Przychodnią SP ZOZ w Dęblinie

Jestem niezmiernie wdzięczna za zaproszenie mnie do Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie w ramach programu „Kompletny Szpital”. Spotkanie z kierownikiem Apteki Zakładowej WIM płk mgr farm. Sławomirem

Waryszakami oraz podległymi mu pracownikami, było bardzo miłym i owocnym merytorycznie wydarzeniem. Dowiedziałam się w jaki sposób funkcjonuje apteka oraz jak ważną rolę odgrywa w działalności jednego z największych szpitali wojskowych w Polsce. Jestem pełna podziwu dla fachowości i wiedzy personelu, wyposażenia apteki, wprowadzonych standardów oraz partnerskich relacji panujących pomiędzy Dyrektorem WIM a kierownictwem apteki. Wszystkie wymienione wyżej czynniki mają ogromne znaczenie w prawidłowym gospodarowaniu produktami leczniczymi oraz znacząco ograniczają koszty prowadzonej farmakoterapii. Z punktu widzenia farmaceuty z wieloletnim doświadczeniem bardzo cieszy mnie fakt, że moi koledzy po fachu są doceniani i traktowani z należyтым szacunkiem przez inny personel medyczny oraz kadrę zarządzającą WIM. Takie relacje powodują zadowolenie z pracy oraz możliwość spełnienia zawodowego, co w dzisiejszych czasach nie należy do rzeczy oczywistych.

Równie owocne i interesujące było spotkanie z Pełnomocnikiem Dyrektora WIM ds. Jakości Panią Bożeną Trzuskowską. Poświęcony czas oraz wymiana doświadczeń pozwoliły nam poszerzyć wiedzę w zakresie systemów akredytacyjnych. W dzisiejszym systemie ochrony zdrowia to właśnie wysoka jakość usług medycznych powinna stanowić podstawę działalności leczniczej.

W drugim dniu naszej wizyty w WIM mieliśmy przyjemność osobiście porozmawiać z Dyrektorem WIM Panem gen. dyw. prof. dr hab. n. med. Grzegorzem Gielerakiem. Miła atmosfera spotkania, pełne zrozumienie dla rangi zawodu farmaceuty w szpitalu oraz ogromnej roli działalności Apteki Zakładowej w funkcjonowaniu placówki służby zdrowia, dały nam siłę i motywację do dalszego działania w zakresie rozwoju farmacji szpitalnej. Zwieńczeniem rozmów prowadzonych podczas wizyty studyjnej były wstępne plany zawiązania grupy roboczej farmaceutów szpitalnych wojskowej służby zdrowia, która będzie miała na celu min. opracowanie norm i standardów podnoszących jakość usług farmaceutycznych w szpitalach wojskowych oraz zwiększenia rangi zawodu farmaceuty i jego znaczenia w funkcjonowaniu szpitali w resorcie ON.

Bardzo dziękuję wszystkim osobom zaangażowanym w organizację naszej wizyty i życzę wielu sukcesów i spełnienia zarówno w życiu osobistym jak i zawodowym.

III EDYCJA KONKURSU ANIMUS FORTIS

Zapraszamy do zgłaszania kandydatów do **III edycji konkursu Dyrektora Wojskowego Instytutu Medycznego ANIMUS FORTIS Mężny Duch.**

Kandydatów do nagrody mogą zgłaszać osoby oraz instytucje w formie pisemnego wniosku kierowanego do Dyrektora WIM do dnia **16 lutego 2020 roku.**

Nagroda Animus Fortis przyznawana jest w dwóch kategoriach:

1. Za „osobiste męstwo” dla osoby, która w roku poprzedzającym przyznanie nagrody wyróżniła się w znaczący sposób w akcji ratowniczej. Laureatem nagrody może zostać osoba pełniąca służbę bądź zatrudniona w instytucji realizującej zadania ratownicze (np. w wojsku, policji, straży pożarnej, służbie zdrowia, WOPR, TOPR, GOPR).
2. Dla przedstawiciela instytucji, która znacząco wpłynęła na pozytywne zmiany pozwalające skuteczniej ratować ludzkie życie.

Nominować do nagrody będzie Kapituła złożona z 13 członków. W skład Kapituły wchodzi Dyrektor WIM, Przewodniczący Rady Naukowej WIM, przedstawiciele: Prezesa Rady Ministrów, Ministra Obrony Narodowej, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Zdrowia, Stowarzyszenia „Szpital Ujazdowski”, portalu „Rynek Zdrowia”, czasopisma „Lekarz Wojskowy” oraz reprezentanci WIM.

[Wniosek o nagrodę indywidualną](#)

[Wniosek o nagrodę instytucjonalną](#)

[Zarządzenie Dyrektora WIM w sprawie Nagrody Animus Fortis \(Mężny Duch\)](#)

Awanse na stopień podpułkownika

Nagrodą jest statuetka będąca miniaturą projektu „pomnika Sanitariusza”. Prace nad budową tego monumentu, upamiętniającego medyków poległych za ojczyznę - nie tylko w czasie I wojny światowej, wojny bolszewickiej w 1920 r., ale także powstań narodowowyzwoleńczych i walk w czasach napoleońskich - zainicjowano w 1927 r. Wykonanie zamówiono u prof. Edwarda Wittiga, znanego ówczesnego rzeźbiarza, autora m.in. warszawskich pomników Lotnika i Juliusza Słowackiego. Pieniądze pozyskiwano z dobrowolnych składek medyków cywilnych i wojskowych.

Więcej: [Nagroda ANIMUS FORTIS \(Mężny Duch\)](#)

Szczegółowych informacji udziela Biuro Dyrektora WIM (tel. 261-817-721, e-mail: mzlotkowska@wim.mil.pl).

PUBLIKACJE NAUKOWE

Zgodnie z **Regulaminem zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji badań naukowych i prac rozwojowych w Wojskowym Instytucie Medycznym** – wprowadzonym Zarządzeniem nr 144/2019 Dyrektora Wojskowego Instytutu Medycznego z dnia 16 grudnia 2019 r. pracownicy przygotowujący publikacje naukowe w ramach obowiązków służbowych zobowiązani są do ich dostarczenia przed opublikowaniem w formie **manuskryptu wraz z formularzem zgłoszenia Dobra Intelktualnego będącego utworem w rozumieniu prawa autorskiego**

Manuskrypty wraz z formularzem prosimy składać do Biura Zastępcy Dyrektora ds. Naukowych (pok. 120, Budynek Dyrekcji, I p.).

Aktualny wzór formularza zgłoszenia jest dostępny w wersji elektronicznej w sieci intranet Nauka/ Regulamin zarządzania własnością intelektualną w WIM/ Zarządzenie nr 141 Dyrektora WIM z dnia 16 grudnia 2019 r./Załącznik nr 3/Formularz zgłoszenia Dobra intelektualnego będącego utworem w rozumieniu prawa autorskiego.

[Formularz zgłoszenia Dobra Intelktualnego.](#)

ODPRAWA KADRY KIEROWNICZEJ

16 stycznia br. odbyła się odprawa kadry kierowniczej Instytutu, podczas której głos zabrali:

Dyrektor WIM gen. dyw. prof. Grzegorz Gielerak;

Na wstępie dyrektor przedstawił informację nt. sytuacji rynku ochrony zdrowia w Polsce, zwłaszcza w kontekście warunków jego finansowania oraz planowanych zmian organizacyjnych.

W dalszej części przedstawione zostały informacje dotyczące sytuacji finansowej WIM, źródeł finansowania działalności operacyjnej instytutu z podkreśleniem wyników osiągniętych w 2019 roku oraz prognoz dla roku bieżącego.

W ostatniej części wystąpienia zostały przedstawione zaplanowane na najbliższe miesiące i lata kierunki rozwoju WIM w najważniejszych obszarach działalności statutowej instytutu, tj. działalności medycznej, naukowo-badawczej, szkoleniowej oraz gospodarczej.

Komendant CSK MON WIM płk dr Artur Bachta;

Przypomniął o przestrzeganiu jednolitych zasad prowadzenia, obiegu oraz udostępniania dokumentacji medycznej CSK MON WIM w oparciu o wytyczne procedury [PR01 PO2 systemu jakości WIM](#).

Podkreślił, że powyższa procedura obowiązuje we wszystkich jednostkach i komórkach organizacyjnych CSK MON, w których jest prowadzona oraz przechowywana dokumentacja medyczna. Wezwał do zwracania szczególnej uwagi na listę kontrolną dokumentów niezbędnych w historii choroby w celu zapewnienia sprawnej organizacji.

Kierownik Wydziału Sprzedaży Świadczeń Medycznych i Analiz Barbara Grudek;

Przedstawiła informację o wykonaniu zakresów ryczałtowych za okres styczeń – grudzień 2019 r. oraz wskazała ambulatoryjne oraz szpitalne zakresy świadczeń, w przypadku których nastąpiło znaczące przekroczenie lub niewykonanie przyznanych limitów. Wskazała, że sytuacja jest taka niedopuszczalna i nie może być kontynuowana w kolejnym okresie rozliczeniowym.

Przypomniała możliwości uzyskania przez szpital wyższego ryczałtu na kolejny rok oraz przedstawiła informację o wartości zawartych umów na 2020 r., w tym również wskazała dynamikę wartości umów w podziale na poszczególne typy świadczeń (pakiet onkologiczny, nielimitowane, substancje czynne itp.).

Zaprezentowała również kryteria, którymi kierowano się przy wewnętrznym podziale ryczałtu na 2020 r. Analogicznie jak w roku 2019 r. przedstawiła wykaz świadczeń, w których możliwe jest wykonywanie usług ponad przyznany przez MOW NFZ limit (w pozostałych zakresach wykonanie ma oscylować wokół 100% limitu).

Zaprezentowała dane dotyczące liczby zlecanych badań poza WIM oraz średniego i maksymalnego czasu oczekiwania na potwierdzenie przez zlecającego lekarza „czy wpłynął wynik”. Poinformowała, że w przypadku oczekiwania powyżej 7 dni kalendarzowych lekarzowi zostaną odebrane prawa zlecania badań na zewnątrz. Czynności te będzie mógł wykonywać inny lekarz zatrudniony w oddziale czy poradni, lub kierownik danej jednostki organizacyjnej. Działania te mają na celu terminowy obieg otrzymywanych przez WIM faktur oraz opłacanie ich we wskazanym terminie.

Szef Oddziału Teleinformatyki płk dr inż. Piotr Murawski;

Rok 2020 r. jest rokiem zmian w informatyce medycznej. Spodziewanym jest wejście w życie Rozporządzenia Ministra Zdrowia, które w odróżnieniu stanu dotychczasowego wprowadzi obowiązek prowadzenia dokumentacji medycznej w postaci elektronicznej jako zasadę ograniczając prawo odstąpienia do ściśle określonego minimum. W warunkach Wojskowego Instytutu Medycznego to duża zmiana do której instytut przygotowuje się już od dłuższego czasu. Dlatego też obowiązującym będzie „Elektroniczny Zbiorczy Grafiki Pracy” bazujący na wrażanym w Instytucie module „Personel” zintegrowanego systemu wsparcia zarządzania „SIMPLE.ERP”. W efekcie dane kadrowe, plany i wykonania czasu pracy oraz naliczenia pensji, a w konsekwencji księgowania będą od siebie zależne, a ostatecznie spójne.

Kontynuując proces upraszczania wprowadzono pierwszy z etapów elektronicznego zgłaszania awarii środków trwałych rugując z obiegu dokumenty Zlecenie i Protokół awarii. W efekcie uprawnione osoby mają prawo zgłaszać sprzęt do naprawy, co precyzyjnie odnotować koszty związane z naprawami w systemie SIMPLE. Etap ten to pierwszy etap zmian w tym obszarze. Przed nami kolejny, który spowoduje iż wszystkie Państwa zgłoszenia, również te organizacyjne, będą odnotowane, a następnie konsekwentnie procedowane. W efekcie wszystkie zgłoszenia będą zgłaszane w ten sam sposób mimo, że będą obsługiwane przez różne komórki tzw. administracji.

Miniony rok zakończyliśmy wprowadzeniem do działania zintegrowanej funkcjonalności „Budżetowania”. Nie dość wspomnieć, że rozliczono przez niego w roku 2019: 900 umów, prawie 8700 zamówień na łączną kwotę 45 mln zł. W tym roku to działanie będzie kontynuowane mając na celu wdrożenie obejmującego wszystkich Centralnego Rejestru Umów, ze spójną numeracją umów w ramach całego Instytutu.

Kontynuując podjęte dotąd działania, w Instytucie, tym razem w obszarze medycznym, wdrażany do użytkowania jest system obiegu dokumentów, który obliguje Państwa do przekazywania swoich decyzji i opinii z wykorzystaniem odpowiednich im funkcjonalności dekretacji i opinii.

Następstwem zmian w sposobie pracy z dokumentacją medyczną będzie ograniczenie pracy z jej wersją papierową na rzecz udostępnienia zabezpieczonej wersji elektronicznej.

Dużą zmianą w obszarze medycznym będzie zmiana systemu informatycznego, stąd też dla powodzenia całego procesu koniecznym będzie Państwa zaangażowanie już od pierwszych dni jego realizacji. Będziemy Państwa prosić o wskazanie Zespołu Liderów Zmiany w każdej jednostce organizacyjnej na których pomoc, wsparcie i zaangażowanie szczególnie liczymy. System będzie wdrażany dla Państwa stąd też Państwa zaangażowanie i pozytywna energia będą tu elementem niezbędnym. Zmiana ma również dopasować Instytut do tego co robią organy państwowe. Sukcesywnie zwiększa się liczba dokumentów medycznych dla których zdefiniowano postać elektroniczną co sprawia, że moment w którym udostępnienie czy kontrola dokumentacji w trybie automatycznym stanie się faktem. Do tego jak ważne w tej sytuacji jest terminowe wypełnianie dokumentacji medycznej nie trzeba nikogo przekonywać. Uzupełnieniem tych procesów będzie wprowadzenie e-skierowań, elektronicznej karty znieczulenia tzw. EKZ.

Szef Oddziału Techniczno-Administracyjnego – Jacek Matuszak;

Omówił zaplanowane inwestycje WIM w roku 2020.

Sprzętowe (z dotacji MON – PMT SZ) – robot chirurgiczny - 13,2 mln , pozostały sprzęt medyczny w zależności od otrzymanych środków

Budowlane (z dotacji MON – PIB), wartość dotacji w 2020 r - 76,4 mln:

Następnie wyszczególnił zaplanowane inwestycje budowlane:

Przebudowa i wzmocnienie potencjału leczniczego Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie w zakresie leczenia szpitalnego, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz podstawowej opieki zdrowotnej, z lokalizacją w miejscowości Legionowo.

Budowa budynku dla potrzeb Kliniki Okulistyki wraz z wyposażeniem i przebudową pomieszczeń Kliniki Okulistyki.

Przebudowa pomieszczeń Kliniki Otolaryngologii wraz z Blokiem Operacyjnym.

Przebudowa pomieszczeń dla potrzeb Kliniki Endokrynologii i Terapii Izotopowej w Budynku nr 18.

Przebudowa pomieszczeń w Zakładzie Patomorfologii - Budynek Nr 10.

Przebudowa budynku koszarowego dla potrzeb Poradni Wojskowego Instytutu Medycznego.

Przebudowa pomieszczeń dla potrzeb Kliniki Traumatologii i Ortopedii, Oddział Zakażeń Narządu Ruchu wraz z blokiem operacyjnym w bloku D1.

Przebudowa pomieszczeń dla potrzeb Kliniki Traumatologii i Ortopedii.

Dodatkowo poinformował o inwestycjach zgłoszonych do PIB MON na lata 2020-2023 o łącznej wartości 40,6 mln:

Przebudowa pomieszczeń Kliniki Neurologicznej blok E3 III piętro.

Przebudowa pomieszczeń dla potrzeb Oddziału Szybkiej Diagnostyki i Terapii Neurologicznej Blok A IVp.

Przebudowa pomieszczeń dla potrzeb Kliniki Pediatrii, Nefrologii i Alergologii Dziecięcej (bloku A II piętro) na Oddział Jednego Dnia.

Dobudowa budynku dla potrzeb Pracowni Rezonansu Magnetycznego wraz z wyposażeniem i przebudową pomieszczeń Rezonansu Magnetycznego.

Przebudowa infrastruktury przesyłowej wody wraz ze stacją uzdatniania wody WIM

Radca Prawny - Andrzej Kurianowicz

W trakcie odprawy omówił bieżącą działalność Wydziału Prawnego, funkcjonującego w nowej strukturze organizacyjnej.

Z przedstawionych informacji wynika, że wobec WIM ogólnie zgłoszonych jest przez pacjentów (bądź ich rodziny) roszczeń finansowych na kwotę ponad 20 000 000 zł (roszczenia w sądach, sprawy przedsądowe oraz przed Wojewódzką Komisją ds. Zdarzeń Medycznych). Roszczeniowość pacjentów wzrasta i nie należy się spodziewać, aby w przyszłości coś się zmieniło w tym obszarze.

Zwrócono uwagę, na prawidłowe prowadzenie dokumentacji medycznej przez personel medyczny Ponadto, omówiono konieczność współpracy poszczególnych Klinik/Oddziałów z Wydziałem Prawnym, terminowe przygotowywanie przez personel medyczny żądanych wyjaśnień oraz niezbędność pomocy przy analizie sporządzonych w sprawach opiniach przez biegłych sądowych.

Została omówiona działalność w zakresie spraw socjalnych. Podejmowane w tym obszarze czynności doprowadziły do pozyskania na rzecz WIM środków finansowych

**Lekarz Wojskowy
Stulecie Służby Ojczyźnie**

w kwocie ponad 1 500 000 zł - z tytułu skutecznego rozliczenia udzielonych świadczeń zdrowotnych pacjentom nieubezpieczonym i cudzoziemcom (głównie obywatelom Ukrainy).

Na koniec przedstawiono zagadnienia związane z podejmowanymi przez Wydział Prawny działaniami windykacyjnymi, związanymi z odzyskaniem należności na rzecz WIM. Obecnie toczy się ok. 160 spraw sądowych (w tym egzekucyjnych).

AWANSOWALI NA STOPIEŃ PODPUŁKOWNIKA

Decyzją Ministra Obrony Narodowej Nr 3209 z dnia 19.12.2019 r. na stopień podpułkownika z dniem 13 stycznia 2020 r. awansowani zostali:

Ppłk Michał Abramowicz – pełniący zawodową służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 16.12.2003 r.

Pan Podpułkownik wykonuje obowiązki służbowe w Klinice Chorób infekcyjnych i Alergologii. Posiada tytuł specjalisty z alergologii.

Ppłk Jakub Bryll – pełniący zawodową służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 01.04.2015 r.

Pan Podpułkownik wykonuje obowiązki służbowe w Klinice Traumatologii i Ortopedii. Posiada tytuł specjalisty z ortopedii i traumatologii oraz tytuł specjalisty z balneologii i medycyny nuklearnej.

Ppłk Dariusz Lemczak – pełniący zawodową służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 01.01.2015 r.

Pan Podpułkownik wykonuje obowiązki służbowe w Klinice Psychiatrii, Stresu Bojowego i Psychotraumatologii; Posiada tytuł specjalisty z psychiatrii.

Ppłk Andrzej Radzikowski – pełniący zawodową służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 01.11.2005 r.

Pan Podpułkownik wykonuje obowiązki służbowe w Klinice Psychiatrii, Stresu Bojowego i Psychotraumatologii. Posiada tytuł specjalisty z psychiatrii.

Ppłk Robert Włodarski pełniący zawodową służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 02.08.2002 r.,

Pan Podpułkownik wykonuje obowiązki służbowe w Klinice Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej. Posiada tytuł specjalisty z chirurgii ogólnej oraz tytuł specjalisty z chirurgii naczyniowej.

Ppłk Piotr Zięcina – pełniący zawodową służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym w WIM od 01.02.2006 r.

Pan Podpułkownik wykonuje obowiązki służbowe w Zakładzie radiologii Lekarskiej. Posiada tytuł specjalisty z radiologii i diagnostyki obrazowej oraz stopień naukowy dr n. med.

ZWOLNIENI Z ZAWODOWEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Rozkazem Personalnym Dyrektora Departamentu Kadr MON Nr 2900 z dnia 25.11.2019 r. z zawodowej służby wojskowej zwolnieni zostali:

Kpt. Piotr Grabowski

Pełnił czynną służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 16.01.1996 r. Ostatnio zajmowane stanowisko służbowe – asystent w Klinice Gastroenterologii, Endokrynologii i Chorób Wewnętrznych.

Ppłk Piotr Koziński

Pełnił czynną służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 31.07.1996 r. Ostatnio zajmowane stanowisko służbowe – Kierownik Pracowni Tomografii Komputerowej A w Zakładzie Radiologii Lekarskiej.

Rozkazem Personalnym Dyrektora Departamentu Kadr MON Nr 1821 z dnia 07.08.2019 r. z zawodowej służby wojskowej zwolnieni zostali:

Ppłk Ryszard Zoń

Pełnił czynną służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 01.10.2000 r. Ostatnio zajmowane stanowisko służbowe – Kierownik Pracowni RTG w Zakładzie Radiologii Lekarskiej.

Ppłk Przemysław Langiewicz

Pełnił czynną służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 14.12.1994 r. Ostatnio zajmowane stanowisko służbowe – starszy specjalista w Zakładzie Radiologii Lekarskiej.

Rozkazem Personalnym Dyrektora Departamentu Kadr MON Nr 2141 z dnia 10.09.2019 r. z zawodowej służby wojskowej zwolniony został:

Mjr Przemysław Pawlak

Pełnił czynną służbę wojskową w Wojskowym Instytucie Medycznym od 01.11.2001 r. Ostatnio zajmowane stanowisko służbowe – starszy asystent w Zakładzie Radiologii Lekarskiej.

DNI WOLNE OD PRACY W ROKU 2020

Zgodnie z art. 130 § 2 Kodeksu pracy oraz § 36 ust. 4 Regulaminu pracy WIM - wystąpienie święta w inny dzień niż niedziela obniża wymiar czasu pracy.

W roku 2020 Święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny będące również Świętem Wojska Polskiego, obchodzone w dniu **15 sierpnia**, oraz drugi dzień Bożego Narodzenia, obchodzony w dniu **26 grudnia**, wypadają w sobotę.

W związku z tym dla personelu pracującego w systemie jednozmianowym **należy, dodatkowy dzień wolny od pracy**, ustala się na: **14 sierpnia (piątek)** oraz **24 grudnia (czwartek)**.

Minione wydarzenia w Instytucie

WIZYTACJA DELEGACJI USA W WIM

29 stycznia br. Wojskowy Instytut Medyczny gościł przedstawicieli USA - Szefa Służby Zdrowia Armii Stanów Zjednoczonych w Europie oraz Szefa Służby Zdrowia Wojsk Połączonych USA.

Delegację przywitał Dyrektor WIM gen. dyw. prof. Grzegorz Gielerak wraz z kierownictwem Instytutu.

W części teoretycznej wizytujący wysłuchali prezentacji nt. WIM - jego potencjałe, misji, celach i realizowanych projektach.

Następnie w części praktycznej **obejrżeli Oddział Kliniczny Medycyny Hiperbarycznej, Szpitalny Oddział Ratunkowy wraz z jedynym na Mazowszu Centrum Urazowym, Klinikę Kardiologii i Chorób Wewnętrznych, Centrum Kształcenia Podyplomowego, Doskonalenia Zawodowego i Symulacji Medycznej** (w pracowni wizytujący goście mogli zobaczyć symulacje ukazującą prace zespołu urazowego z trzema poszkodowanymi

w zdarzeniu o charakterze Active Shooter. Zespół tworzyli funkcjonariusze Samodzielnego Pododdziału Antyterrorystycznego Policji w Warszawie, którzy uczestniczyli w szkoleniu medycznym organizowanym przez Oddział Medycyny Pola Walki i Symulacji Medycznej WIM. Operatorzy niemal jednocześnie dostali 3 zgłoszenia o poszkodowanych, a ich zadaniem była segregacja medyczna i podział ról, i obowiązków w sytuacji gdzie siły i środki są ograniczone. Scenariusz oparty był o główne założenia Tactical Combat Casualty Care (TCCC) i protokół MARCHE. Funkcjonariusze musieli zmierzyć się z ranami postrzałowymi, niedrożnością dróg oddechowych czy odmą. **Na koniec wizytacja odwiedziła Klinikę Onkologii.**

KWARTALNIK „LEKARZ WOJSKOWY” STULECIE SŁUŻBY OJCZYZNIE

Kwartalnik "Lekarz Wojskowy" obchodzi niezwyklej jubileusz. To jedno z najstarszych pism medycznych, które na polskim rynku ukazuje się nieprzerwanie od 100 lat. 17 stycznia br. w Wojskowym Instytucie Medycznym odbyła się konferencja naukowa "Lekarza Wojskowego" - "Stulecie Służby Ojczyźnie".- **Cieszę się, że spotykamy się przy tak zacnej okazji jaką jest stulecie istnienia pisma „Lekarz Wojskowy”** - powitał uczestników dyrektor Wojskowego Instytutu Medycznego, gen. dyw. prof. Grzegorz Gielerak.

„Lekarz Wojskowy” wrosł w struktury wojskowej służby zdrowia, towarzyszył swoim czytelnikom na polu walki, pomagał w codziennej pracy wykonywanej zarówno w warunkach konfliktów zbrojnych, jak i w czasie pokoju. Wspierał budowę nowoczesnych sił zbrojnych na różnych etapach ich rozwoju. Czasopismo od momentu pojawienia się na rynku było profilowane głównie na zaspokajanie potrzeb edukacyjno-szkoleniowych lekarzy wojskowych. Po 1925 roku rozbudowano zakres tematyczny publikowanych prac z myślą o całym korpusie sanitarnym. Istotnym aspektem była także popularyzacja zdobyczy medycyny światowej. Podczas II wojny światowej „Lekarz Wojskowy” ukazywał się w Szkocji będąc pomostem pomiędzy zagranicą, a krajem. Lata powojenne ugruntowały pozycję czasopisma jako wiodącego periodyku wojskowej służby zdrowia - mówił Dyrektor WIM. Jak jednak zaznaczył dyrektor Gielerak, za pismem stoi wspaniała tradycja, ale jest przed nim też przyszłość. - Wierzę głęboko w to - i nad tym WIM jako wydawca pisma usilnie pracuje - że w tym trudnym dla każdego pisma okresie „Lekarz Wojskowy” znajdzie swoje nowe, właściwe miejsce na rynku wydawniczym w Polsce, abyśmy mogli znajdować uznanie nie tylko czytelników z grona wojskowego, ale też innych mających związek z medycyną i wywodzących się ze służb mundurowych - dodał.

Redaktor naczelny „Lekarza Wojskowego”, prof. Jerzy Kruszewski, w swoim wystąpieniu wrócił jeszcze do imponującej historii pisma. - Pierwszy numer ukazał się 3 stycznia 1920 r. Pod niezmienioną nazwą ukazuje od 100 lat, nawet okres II wojny światowej nie spowodował przerwania wydawania „Lekarza Wojskowego”, bo znaleźli się lekarze, którzy w Edynburgu w Szkocji kontynuowali tę tradycję - wspominał. Jego zdaniem „Lekarz Wojskowy” w każdym okresie swojej historii dobrze służył rozwojowi i kształceniu polskich lekarzy, zawsze utrzymywał wysoki poziom, popierał medycynę racjonalną. Wielu specjalistów wojskowych kiedyś zaczynało od publikacji w tym piśmie. Te 100 lat to jest ok. 12 tys. różnego rodzaju artykułów opublikowanych na jego łamach. W aktualnych warunkach musimy się szerzej otworzyć na inne środowiska, które zajmują się zwłaszcza medycyną ratunkową, a więc ratowników medycznych i wszystkie służby, które w sytuacji klęsk żywiołowych są po to, aby pomagać w aspekcie medycznym – ocenił prof. Kruszewski.

W uroczystości uczestniczyli: członek Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencji RP – prof. Krzysztof BIELECKI, szef Zespołu Operacyjnego Departamentu Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi – płk Waldemar KOZICKI, dyrektor Departamentu Infrastruktury MON – płk Robert WOŹNIAK, dyrektor Departamentu Kontroli MON – Robert FEKETE, zastępca dyrektora Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia – płk lek. Sławomir CHMIEL, zastępca Inspektora Rodzajów Wojsk DG RSZ – gen. bryg. Stefan MORDACZ, Dyrektor Departamentu ds. Służb Mundurowych NFZ

– Arkadiusz KOSOWSKI, Dyrektor WIHE – płk dr n. med. Adam ZIEMBA, zastępca dyrektora ds. Dydaktycznych i Naukowych CMKP – prof. dr hab. n. med. Wojciech BIK, przedstawiciele SWW – płk Tomasz ZAWISZA, płk Jacek PIECZONKA, Grażyna ORTYL.

Podczas konferencji naukowej wysłuchaliśmy wykładów nt.

„Wojskowa służba zdrowia do 1918 r. zarys historyczny” - Pełnomocnika do Spraw Naukowych Dyrektora Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Józefa Piłsudskiego w Warszawie - dr. Adama Gałkowskiego, „Polscy lekarze w armii Królestwa Belgii po upadku powstania listopadowego” – dr. hab. n. hum. Macieja Kledzika, „Historia samorządu lekarskiego w okresie międzywojennym” - prof. Anny Marek, „Wojskowa służba zdrowia – współczesna perspektywa zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych” - gen. dyw. prof. dr. hab. n. med. Grzegorza Gieleraka – dyrektor Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie, „Lekarz Wojskowy” – stulecie służby Ojczyźnie - Danuty Augustynowicz, „Profesor Zdzisław Dmochowski – inicjator powstania Lekarza Wojskowego” - prof. dr. hab. n. med. Jerzego Kruszeńskiego, „Charakterystyka zawartości tajnych zeszytów Lekarza Wojskowego z lat 1965-1989” - prof. Stanisława Ilnickiego.

IDEA2BUSINESS

Wojskowy Instytut Medyczny regularnie inwestuje w pracowników pobudzając ich innowacyjność.

W dniu 15 stycznia br. **34 osoby otrzymały certyfikaty ukończenia szkolenia Idea2Business pt. Modele biznesowe i strategia rozwoju start up'u.** Idea organizacji warsztatów wynikała z przekonania o konieczności stworzenia w instytucie środowiska otwartej wymiany myśli, przepływu informacji, warunków, które będą inspirować pracowników do podejmowania niesablonowych wyzwań naukowych.

Łączenie wiedzy będącej udziałem tak bardzo zróżnicowanego pod względem dziedzinowym środowiska medycznego z jakim mamy do czynienia w WIM z doświadczeniem i praktyką badaczy reprezentujących różne, czasem odległe dziedziny i dyscypliny nauki jest fundamentem budowy nowoczesnej, innowacyjnej gospodarki, trzecią falą nowoczesności.

Nic, co dzięki nauce buduje dziś prawdziwą wartość nie powstaje w oderwaniu od zdolności percepcji złożonej struktury i porządku otaczającego świata, podobnie jak wszystko dzięki czemu nauka i wiedza zbliżają nas do poznania istoty natury rzeczy jest dziełem interakcji różnych poziomów wrażliwości i perspektyw widzenia problemów naukowych będących udziałem badaczy - podkreśla dyrektor WIM, gen. dyw. prof. dr hab. n. med. Grzegorz Gielerak.

Dyplomy otrzymali:

z Laboratorium Onkologii Molekularnej i Terapii Innowacyjnych

dr n. biol. Klaudia Brodaczewska

Agata Borkowska

Aleksandra Klemba

Aleksandra Olszewska

dr n. biol. Halina Waś

Kinga Wilkus

Aleksandra Majewska

z Wydziału Wsparcia i Zarządzania Projektami

Ariadna Bednarz

Sławomir Cabajewski

Barbara Kwiatkowska-Jędrzejak

Agnieszka Albin

dr inż. Aleksandra Fruba

Magdalena Klamańska
Małgorzata Kowańska
Małgorzata Łukaszuk
Małgorzata Ossowska
Adam Zozula

z Kliniki Pediatrii, Nefrologii i Alergologii Dziecięcej

kpt. lek. Agata Będzichowska
dr n. med. Agnieszka Lipińska-Opalka
dr n. med. Agata Wawrzyniak

z Zakładu Patomorfologii

dr n. med. Krystyna Zieniuk
Natalia Jurkowska

z Kliniki Chorób Wewnętrznych, Nefrologii i Dializoterapii

dr n. med. Anna Matyjek

z Kliniki Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej, Metabolicznej i Torakochirurgii

dr n. med. Michał Janik
lek. Przemysław Sroczyński

Kierownik Sekcji Higieny i Epidemiologii

ppłk lek. Karol Warda

z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii

dr hab. n. med. Dariusz Tomaszewski

z Kliniki Ginekologii i Ginekologii Onkologicznej

dr n. med. Monika Szafarowska

z Kliniki Rehabilitacji

lek. Elżbieta Wyszyńska

z Kliniki Dermatologicznej

dr n. med. Agnieszka Terlikowska- Brzóska.

**Kompletny Szpital
program wizyt studyjnych**

Najbliższe wydarzenia w Instytucie

20. ŚWIATOWY DZIEŃ WALKI Z RAKIEM

Rak staje się głównym zabójcą ludzi w XXI w. **W ramach 20. Światowego Dnia Walki z Rakiem WIM we współpracy z Polską Unią Onkologii ([Apel PUO](#)) w ramach Sieci Szpitali Onkologicznych zaprasza do uczestnictwa w akcji profilaktyczno-edukacyjnej dla mieszkańców Warszawy i okolic "Biała Sobota". Wydarzenie odbędzie się 1 lutego 2020 roku w godzinach 9:00-13:00. Tego dnia osoby ubezpieczone będą miały możliwość skorzystania z bezpłatnych badań i konsultacji.**

Badania są skierowane w szczególności do kobiet.

Panie w wieku między 25 a 59 rokiem życia zapraszamy na profilaktyczne badanie cytologiczne (Budynek Główny E1, IV piętro Klinika Ginekologii). Panie w wieku między 50 a 69 rokiem życia które, w ciągu ostatnich dwóch lat nie wykonały profilaktycznej mammografii, zapraszamy na badanie piersi mammografem najnowszej generacji Pristina (Budynek Główny E1/2, III piętro; Poradnia Chorób Piersi, Pracownia Mammografii, tel. 261.818.433 lub 261.816.202)

Porady onkologiczne oraz **porady w zakresie badań genetycznych** we współpracy z Warsaw Genomics udzielane będą w Klinice Onkologii (Budynek 33, Poradnia Kliniki Onkologii, tel. 261.827.240 lub 261.818.359).

Więcej informacji: www.puo.pl

SPOTKANIE NAUKOWE W LOMTI

Laboratorium Onkologii Molekularnej i Terapii Innowacyjnych WIM serdecznie zaprasza na Spotkanie Naukowe **pt.: „Dialog pomiędzy krążącymi komórkami nowotworowymi, a mikrośrodowiskiem w raku piersi”**, w czasie którego wykład wygłosi dr hab. Anna Żaczek, Kierownik Zakładu Onkologii Translacyjnej z Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii (MWB) Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Spotkanie odbędzie się 5 lutego 2020 r. w środę o godzinie 13:00 w Auli Wykładowej Budynku nr 33 (tzw. budynek Radioterapii, III piętro, sala 345).

Więcej: [spotkanie_naukowe_w_LOMTI](#).

XXVIII. ŚWIATOWY DZIEŃ CHOREGO

Dyrekcja i Księża Kapelani Wojskowego Instytutu Medycznego zapraszają do udziału w odchodach XXVIII. Światowego dnia Chorego oraz poświęcenia odrestaurowanej kaplicy pw. Św. Rafała Kalinowskiego przez Biskupa Polowego Józefa Guzdkę.

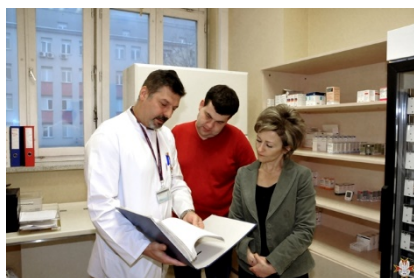
Uroczystość odbędzie się w dniu 11 lutego 2020 r. o godz. 13:00 w Kaplicy WIM.

Program obchodów:

13:00 – Przywitanie uczestników (3 piętro, budynek główny)

13:15 – Przejście do Kliniki Kardiologii i Kliniki Rehabilitacji

14:00 – **Msza Święta z udzieleniem s. Namaszczenia Chorych oraz poświęceniem odrestaurowanej kaplicy pw. św. Rafała Kalinowskiego i odsłonięciem upamiętniającej tablicy.**

55-LECIE PRACY W SZPITALU PROF. TEOFANA M. DOMŻAŁA

24 lutego 2020 r. o godzinie 11:00 w (Auli WIM, V p.) odbędzie się uroczystość **55-lecia pracy prof. dr. hab. n. med. dr. h.c. Teofana M. DOMŻAŁA**

Dorobek naukowy Pana Profesora jest nierozdzielnie związany z istnieniem Kliniki Neurologii Wojskowego Instytutu Medycznego, którą Pan Profesor kierował od jej powstania w roku 1965 do roku 1997. W tym czasie nastąpił jej dynamiczny rozwój, a osiągnięcia naukowe zapewniły jej znaczącą pozycję w Neurologii Polskiej. Od początku istnienia Kliniki Neurologicznej podjęła funkcję szkolenia podyplomowego. Profesorowi Domżałowi zawdzięczamy wyszkolenie wielu pokoleń neurologów, wśród których stopień doktora habilitowanego uzyskało 6 osób, a 35 obroniło przewody doktorskie.

Idea2Business Warsztaty szkoleniowe

Nasze sukcesy

DIAMENT 30-LECIA POLSKIEJ TRANSFORMACJI DLA DYREKTORA WIM

Gen. dyw. prof. dr hab. n. med. Grzegorz Gielerak podczas uroczystej Gali „SYLWETKI I MARKI 30-lecia Wolności RP” został uhonorowany Statuetką oraz Dyplomem Uznania „DIAMENT 30-LECIA POLSKIEJ TRANSFORMACJI”.

Podczas uroczystości nagrodzone zostały podmioty, które świadczą o sile polskiej gospodarki: liderzy i marki, firmy i instytucje innowacyjne i rzetelne oraz ci, którzy na przestrzeni ostatnich 30 lat przyczynili się rozwojowi społeczno-gospodarczego naszego kraju.

Uroczystość, której organizatorem była Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców – Przedsiębiorcy.pl, Mazowieckie Zrzeszenie Handlu Przemysłu i Usług oraz Narodowy Instytut Rozwoju Przedsiębiorczości, odbyła się 24 stycznia 2020 r. w Sangate Hotel Airport w Warszawie.

MIĘDZYNARODOWY SUKCES ENDOKRYNOLOGÓW Z WIM

Naukowcy z Kliniki Endokrynologii WIM we współpracy z lekarzami z Kliniki Nefrologii WIM oraz z badaczami z Georgetown University w Waszyngtonie opisali nowe mechanizmy działania hormonu TSH. – Dzięki temu możemy m.in. w lepszy i bezpieczniejszy sposób modyfikować leczenie chorych na nowotwory tarczycy, indywidualizując terapię, zwłaszcza u chorych z upośledzoną funkcją nerek – mówi kierujący badaniami ppłk dr hab. n. med. Marek Saracyn. Zespół tworzyli m.in. ppłk dr hab. med. Marek Saracyn (Kierownik Zespołu Badawczego) oraz płk prof. Grzegorz Kamiński z Kliniki Endokrynologii i Terapii Izotopowej WIM. W Klinice Chorób Wewnętrznych, Nefrologii i Dializoterapii WIM nad zagadnieniem pracowali ppłk dr hab. n. med. Arkadiusz Lubas i prof. Stanisław Niemczyk. Amerykańskimi partnerami byli naukowcy z zespołu prof. Leonarda Wartofsky'ego z Georgetown University School of Medicine w Waszyngtonie.

Badania nad TSH

W efekcie wspólnych badań prowadzonych od marca do sierpnia 2019 roku naukowcy opisali nowe mechanizmy pozatarczycowego działania hormonu TSH.

– Zналиśmy wcześniej bardzo dobrze efekty działania TSH (tzn. przysadkowego hormonu tyreotropowego) na tarczycę, wiedzieliśmy też o lokalizacji pozatarczycowej receptorów dla TSH. Ale do końca nie wiedzieliśmy jaką spełniają rolę. Po raz pierwszy na świecie opublikowaliśmy wyniki badań, pokazując jak TSH w sposób bezpośredni i niezależny wpływa, bez udziału wolnych hormonów tarczycy, na ukrwienie i funkcję nerek. Co ciekawe, okazało się iż TSH wywierał swój wpływ niezależnie nie tylko od hormonów tarczycy, ale również od wszystkich istotnych parametrów hemodynamicznych. Wpływ ten dokonuje się za pośrednictwem swoistych dla TSH receptorów, zlokalizowanych m.in. w naczyniach doprowadzających krew do kłębuszka, w komórkach śródbłonna i mezangium kłębuszka nerkowego - podkreśla ppłk dr hab. Marek Saracyn.

Pacjent lepiej leczony

Z punktu widzenia pacjentów korzystających z opieki endokrynologicznej najważniejsze jest to, że w WIM wyniki badań naukowych przekładają się na jakość opieki nad pacjentami. Poznanie mechanizmów działania TSH pozwala skuteczniej i bezpieczniejsz modyfikować już prowadzone leczenie chorych na nowotwory tarczycy. Lekarze będą mogli dostosowywać terapię do indywidualnych przypadków, tzn. indywidualizować terapię według potrzeb poszczególnych chorych. Dotyczy to zwłaszcza chorych z upośledzoną funkcją nerek.

- Będziemy więc mogli skuteczniej pomóc w najcięższych przypadkach chorób endokrynologicznych – wyjaśnia Kierownik Zespołu Badawczego.

Prestiżowa publikacja

Wyniki prac zaprezentowano w najnowszym wydaniu prestiżowego czasopisma Thyroid - wydawnictwa naukowego Amerykańskiego Towarzystwa Tyreologicznego. Posiada on – istotny dla oceny jakości pracy naukowców – tzw. wskaźnik notowań (ang. Impact Factor), wynoszący 7.786. Publikacja ta otrzymała również najwyższą (według wskaźnika Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego) ocenę, wynoszącą 200 punktów.

- Co warto odnotowania, praca jest efektem współpracy z zespołem prof. Leonarda Wartofsky'ego, jednego z liderów światowej tyreologii i endokrynologii. To autor wielu publikacji, książek i wytycznych z dziedziny endokrynologii, tyreologii, zwłaszcza raka tarczycy oraz łagodnych chorób tarczycy. Jednocześnie to wieloletni szef Wydziału Medycznego w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym w Waszyngtonie oraz Szef Wydziału Medycznego i Szef Oddziału Endokrynologii we flagowym Centrum Medycznym Armii USA im. Waltera Reed'a w Waszyngtonie – kończy ppłk dr hab. Marek Saracyn.

Więcej w najnowszym wydaniu Thyroid:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/31964314>

<https://www.liebertpub.com/doi/abs/10.1089/thy.2019.0372>

NAGRODA NOBLA POTWIERDZA ISTOTNOŚĆ BADAŃ LOMTI

Laboratorium Onkologii Molekularnej i Terapii Innowacyjnych (LOMTI) Wojskowego Instytutu Medycznego **prowadzi badania molekularne nad zjawiskiem niedotlenienia (hipoksji), czyli obniżonego poziomu tlenu w tkance oraz jego konsekwencji dla rozwoju chorób cywilizacyjnych jak nowotwory, choroby serca, czy cukrzyca. Jest to dziedzina badań uhonorowana w tym roku nagrodą Nobla.** Struktura Laboratorium, jego wyposażenie oraz organizacja pracy są wypadkową najlepszych rozwiązań funkcjonujących w świecie.

[Zobacz film](#)

LOMTI WIM działa od 2011 roku. Jego obecna struktura, zakres działalności, w tym sposób i forma współpracy z klinikami instytutu zostały ostatecznie zdefiniowane w połowie 2018 r. jako efekt poszukiwań optymalnej formuły implementacji w WIM modelu medycyny translacyjnej. Funkcję kierownika Laboratorium pełni prof. Claudine Kieda. Pani profesor jest ekspertem w dziedzinie biologii komórkowej i molekularnej. Koncentruje się przede wszystkim na badaniach podstawowych, czyli pracach eksperymentalnych lub teoretycznych podejmowanych w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktach bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. Jej badania dotyczą głównie molekularnych mechanizmów chorób cywilizacyjnych (w tym nowotworów) z użyciem alternatywnych metod in vitro, które odzwierciedlają warunki panujące w żywym organizmie objętym chorobą. Pod kierownictwem Prof. Kiedy Laboratorium stało się samodzielnym ośrodkiem naukowym prowadzącym badania na światowym poziomie. Ich przykładem są prowadzone przez prof. Kiedę oraz Jej zespół badania molekularne nad zjawiskiem niedotlenienia (hipoksji), czyli obniżonego poziomu tlenu w tkance oraz badaniu konsekwencji niedotlenienia dla rozwoju choroby – jest to dziedzina badań nagrodzona w tym roku nagrodą Nobla. Hipoksja jest kluczowym parametrem w wielu chorobach cywilizacyjnych, takich jak nowotwory czy cukrzyca.

WIM w mediach

RYNEK ZDROWIA.PL – PROF. GRZEGORZ GIELERAK WOJSKOWA SŁUŻBA ZDROWIA WYMAGA GRUNTOWNEJ PRZEBUDOWY

- Nowa perspektywa rozwoju wojskowej służby zdrowia odpowiadająca bieżącym potrzebom sił zbrojnych oraz zmianom zachodzącym na krajowym rynku ochrony zdrowia wymaga dziś gruntownej przebudowy - mówi gen. dyw. prof. Grzegorz Gielera, dyrektor Wojskowego Instytutu Medycznego, konsultant krajowy ds. obronności w dziedzinie chorób wewnętrznych.

Przebudowa wojskowej służby zdrowia powinna poprawić m.in. racjonalność wydatkowania przeznaczonych na zakupy i inwestycje środków finansowych, jak również usprawnić stosowane w codziennej praktyce metody organizacji i zarządzania. Jej pierwszoplanowym, mierzalnym, mającym praktyczny wymiar celem powinno być osadzenie jak największej liczby wojskowych placówek medycznych w gronie jednostek mających status krajowego centrum doskonałości i kompetencji, tj. liderów skutecznej implementacji i praktycznego wykorzystania unikalnych zasobów kadrowych, aparaturowych i materiałowo-technicznych.

Idąc tą drogą, mając głównie na uwadze potrzeby wojskowych podmiotów leczniczych celujące w poprawę ich konkurencyjności na rynku usług medycznych, Wojskowy Instytut Medyczny wyszedł z inicjatywą działań informacyjno-szkoleniowych usprawniających procesy w tym zakresie.

[Przeczytaj więcej](#)

RZECZPOSPOLITA.PL SMOG I PAPIEROSY ZBIERAJĄ ŻNIWO – dr PIOTR DĄBROWIECKI

Z powodu zanieczyszczonego powietrza umiera w Polsce ponad 40 tys. osób. Palenie papierosów zabija kolejne 70 tys. naszych rodaków.

Płuca to wrażliwy narząd, odpowiedzialny za jedną z podstawowych czynności życiowych. Niestety, wskutek chorób płuc, w tym raka płuca, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy czy też samoistnego włóknienia płuc, umierają tysiące Polaków. Z roku na rok coraz więcej, bo do wzrostu zachorowań przyczynia się palenie papierosów i coraz bardziej zanieczyszczone powietrze.

Statystyki są przerażające. Jak tłumaczył podczas debaty dotyczącej nikotynizmu zorganizowanej przez Naczelną Radę Lekarską, główny inspektor sanitarny Jarosław Pinkas, co roku 70 tys. Polaków umiera z powodu chorób odtytoniowych.

Swoje żniwo zbiera także smog. – W Polsce z powodu zanieczyszczenia powietrza co roku umiera od 45 do 50 tys. pacjentów. Badania pokazują, że średnioroczny wzrost poziomu pyłów zanieczyszczonych o 10 proc. powoduje 6-proc. wzrost śmiertelności – mówił w ramach cyklu podcastów „Rz” „Dr Internet i Pani Rozum” **Piotr Dąbrowiecki, alergolog z z Wojskowego Instytutu Medycznego**. Przypomniał zimę w 2017 r., kiedy z powodu smogu zmarło o 10 tys. osób więcej niż w styczniu 2016 i 2015.

[Przeczytaj więcej](#)

POLKI.PL. JAK ROZPOZNAĆ NIEDOBÓR ŻELAZA - OBJAWY, PRZYCZYNY I DIAGNOSTYKA – PROF. DR. HAB. N. MED. PIOTR RZEPECKI

Niedobór żelaza może prowadzić do niedokrwistości (anemii). Niedobór żelaza objawia się osłabieniem, bólami głowy, szumem w uszach, nadmierną sennością, wypadaniem włosów.

[Przeczytaj więcej](#)

RYNEK ZDROWIA, PROF. A. STĘPIEŃ: BLISKO 40 PROC. POLSKICH CHORYCH NA SM KORZYSTA W PIERWSZEJ LINII Z TECFIDERY

Tecfidera (fumaran dimetylu) to jeden z leków dedykowanych chorym na stwardnienie rozsiane (SM), stosowany w Polsce w ramach pierwszej linii leczenia. Do refundacji wszedł w lipcu 2016 r. Obecnie tecfiderą leczonych jest blisko 40 proc. chorych pierwszoliniowych. Za terapią tym lekiem przemawiają: wysoka skuteczność,

łatwość podania i dobra tolerancja - wyjaśnia prof. Adam Stępień, kierownik Kliniki Neurologii w Wojskowym Instytucie Medycznym w Warszawie.

[Przeczytaj więcej](#)

Szkolenia

MASCAL Simulation Course, 02-03.03.2020

Celem kursu jest zapoznanie uczestników ze specyfiką działań ratowniczo - medycznych w przypadku zdarzeń mnogich oraz masowych. Główna tematyka skupia się na problematyce wypadków komunikacyjnych, współczesnych zagrożeń terrorystycznych, zasadach planowania działań medycznych, typowych obrażeniach i odmienności działania w środowisku niebezpiecznym, zagrożeniach CBRN i organizacji systemu reagowania i zabezpieczenia medycznego.

Rejestracja na kurs: <https://wimcon.wim.mil.pl/mascal-marzec-2020/>

ACLS – Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych. Kurs AHA, 23-24.03.2020

W trakcie kursu ACLS kładzie się nacisk na wagę dynamiki pracy zespołu, komunikacji wewnętrznej oraz systemów opieki i wczesnej opieki poresuscytacyjnej. Obejmuje również zagadnienia dotyczące udrażniania dróg oddechowych, zaawansowanych metod prowadzenia RKO i powiązane tematy z zakresu farmakologii.

Rejestracja na kurs: <https://wimcon.wim.mil.pl/acls-marzec-2020/>

Internal Emergency Medical Course, 14-15.04.2020

Celem szkolenia jest zapoznanie uczestników z najnowszymi wytycznymi leczenia chorób pochodzenia wewnętrznych takich jak: obrzęk płuc, zaostrzenie POCHP, ostra niewydolność krążenia, OZW, przełom nadciśnieniowy, wstrząs kardiogeny.

Rejestracja na kurs: <https://wimcon.wim.mil.pl/iem-kwiecien-2020/>

KDRM – Kurs Doskonalący dla Ratowników Medycznych 22-29.04.2020

Celem uczestnictwa w kursie doskonalącym jest pogłębienie, aktualizacja wiedzy i umiejętności zawodowych, w tym szkolenie praktyczne. Kurs odbywa się na podstawie programu określonego w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 02 października 2017 roku. Kurs kończy się egzaminem, składającym się z dwóch części obejmujących zakres wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych. Za udział w kursie doskonalącym przysługuje 120 punktów edukacyjnych, określonych w par. 9 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 02 października 2017 roku.

Rejestracja na kurs: <https://wimcon.wim.mil.pl/kdrm-kwiecien-2020/>

PHTC – Pre Hospital Trauma Course, 11-12.05.2020

Szkolenie dla personelu medycznego realizującego zadania na etapie przedszpitalnym. Kurs dedykowany osobom z dużym doświadczeniem oraz rozpoczynającym swoją pracę z pacjentem z obrażeniami ciała. Program dwudniowego szkolenia realizowany wg najnowszych wytycznych ITLS z

Wizyta Szefa Służby Zdrowia Armii
USA w Europie

wykorzystaniem narzędzi symulacji medycznej i scenariuszy klinicznych wysokiej wierności.

Podczas szkolenia kładzie się nacisk zarówno na procedury medyczne, jak i współpracę z przedstawicielami jednostek współpracujących z Systemem PRM (m.in. KSRG, MON, MSWiA).

Rejestracja na kurs: <https://wimcon.wim.mil.pl/phtc-maj-2020/>

Wszelkich odatkowych informacji udziela Sylwia Kuśmierczyk
skusmierczyk@wim.mil.pl,
 tel. 261-817-748.

KURSY KWALIFIKACYJNE DLA PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Wydział Kształcenia Pielęgniarek i Położnych CKPDZiSM WIM zaprasza na kursy kwalifikacyjne:

LUTY:

Pielęgniarstwa geriatrycznego dla pielęgniarek (termin: 03.02 – 03.04.2020)
 Pielęgniarstwa internistycznego dla pielęgniarek (termin: 03.02 – 03.04.2020)
 Pielęgniarstwa opieki długoterminowej dla pielęgniarek (termin: 03.02 – 03.04.2020)
 Pielęgniarstwa kardiologicznego dla pielęgniarek (termin: 03.02 – 10.04.2020)
 Pielęgniarstwa ratunkowego dla pielęgniarek (termin: 24.02 – 15.05.2020)
 Pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki w położnictwie i ginekologii dla położnych (termin: 24.02 - 15.05.2020)
 Pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki pielęgniarek (termin: 24.02 - 15.05.2020)

MARZEC:

Pielęgniarstwa opieki paliatywnej dla pielęgniarek (termin: 16.03 – 30.05.2020)
 Pielęgniarstwa operacyjnego dla pielęgniarek (termin: 30.03 – 05.06.2020)
 Pielęgniarstwa operacyjnego dla położnych (termin: 30.03 – 05.06.2020)
 Pielęgniarstwa neurologicznego dla pielęgniarek (termin: 30.03 – 29.05.2020)
 Pielęgniarstwa chirurgicznego dla pielęgniarek (termin: 30.03 – 29.05.2020)

Informacji o kursach oraz zapisie udziela Anna Orłowska, CKPDZiSM, blok nr 18, pokój 101, nr tel. 261 817 718, 665 707 295, aorlowska@wim.mil.pl

Zapraszamy na naszą stronę www.ckp.wim.mil.pl.

Nasza rozmowa

ANDRZEJ KUŚMIERZ W ROZMOWIE O CELACH, EFEKTACH I REAKCJACH UCZESTNIKÓW PO WARSZTATACH IDEA2BUSINESS

Dr Andrzej Kuśmierz jest wykładowcą w Katedrze Strategii Akademii Leona Koźmińskiego. Absolwentem programu Top500 Innovators na Uniwersytecie Stanforda oraz Leadership Academy for Poland. Założycielem i CEO Idea2Business (PreSeed). Mentorem w konkursach dla start up'ów. Od 2000 roku prowadzi wykłady, warsztaty oraz doradztwo z obszarów przywództwa, strategii oraz e-biznesu.

W 2019 roku poprowadził dla pracowników Wojskowego Instytutu Medycznego cykl warsztatów pn. Idea2business© „Modele biznesowe i strategia rozwoju start up'u” w module podstawowym i rozszerzonym. Dzięki nim, dziś ponad 40 osób zdobyło nową wiedzę, poznało tajniki rynku i biznesu oraz „poczuło, że jednak można”.

Dr Andrzej Kuśmierz – założyciel Idea2Business w rozmowie o celach, efektach i reakcjach uczestników warsztatów.

Co chcieliśmy osiągnąć? Jakie założyliśmy wstępne cele rozpoczynając cykl warsztatów w WIM??

A. Kuśmierz: Gdy rozpoczynaliśmy warsztaty, ustaliliśmy z dyrekcją Wojskowego Instytutu Medycznego, że najbardziej zależy nam na przekazaniu wiedzy o tym w jaki sposób prosto i przy minimalnym koszcie sprawdzić czy dany projekt można zrealizować. Postanowiliśmy pokazać jak cały proces realizacji projektu – od pomysłu, przez budowanie zespołu aż po wdrożenie - można podzielić na proste etapy, z których każdy jest konkretny, daje ciekawe odpowiedzi, a przede wszystkim da się szybko wykonać. Było to moim głównym celem – pokazać jak szybko i tanio przenieść ciekawy pomysł do świata rzeczywistego. W opiniach uczestników właśnie to jest dla nich często najbardziej zaskakujące – że się da.

Do kogo były skierowane warsztaty?

A. Kuśmierz: Rekrutacja była otwarta dla wszystkich: dla pracowników naukowych, lekarzy i administracji. Zapraszaliśmy zarówno osoby, które miały swój pomysł i chciały go zweryfikować, jak i takie, które wyrażały zainteresowanie uczestnictwem w projektach innych. Zamysł był taki, aby uczestnicy warsztatów pracowali w mieszanych zespołach, poznali się i wspierali się w swoich projektach. Ciekawym efektem było powstanie kilku zupełnie nowych projektów, które potem były rozwijane na kolejnych spotkaniach

Co zaskoczyło uczestników, a co prowadzących szkolenie?

A. Kuśmierz: Dla nas prowadzących ulubionym momentem warsztatów jest ten, kiedy uczestnicy odkrywają jaka potężna siła tkwi w pracy grupowej. Kiedy osoby zaczynają się dzielić wiedzą, kiedy pojawia się moment, który zaskakuje, że rzeczy można robić inaczej i efektywniej. Szczególnie, gdy chodzi o projekty, które wydają się na bardzo kosztowne, wymagające długiego czasu realizacji - właściwe podzielenie na poszczególne etapy daje nadspodziewane efekty. Myślę, że dla uczestników bardzo istotne jest też to, że poznają swoich współpracowników, z którym do tej pory nie mieli okazji pracować, mimo że pracują od lat w ramach tej samej instytucji. Bezenna dla nich jest wiedza, że ktoś już przeszedł z sukcesem drogę, która dla innych wydaje się niemożliwa. Ważne jest to, że po warsztatach pracownicy naukowcy lepiej rozumieją osoby z administracji, i odwrotnie, pracownicy administracyjni pracowników naukowych. Często, to właśnie, na tej linii występują trudności w komunikacji. Wspólna praca nad procesem jest i oczyszczająca, i edukacyjna, i bardzo efektywna, bo znakomicie upraszcza proces.

Co Pan uznaj za najważniejszy efekt szkoleń?

A. Kuśmierz Według mnie najważniejszym efektem warsztatów jest powstawanie zespołów międzywydziałowych. Uczestnicy budują relacje, które nie tylko podnoszą efektywność w prowadzeniu własnych projektów, ale pozwalają również na tworzenie nowych pomysłów. Fundamentalnie ważne było dla nich zrozumienie celów, oczekiwań i ograniczeń kolegów i koleżanek pracujących w innych pionach. Dzięki temu mogły powstać projekty, których celem było stworzenie lub ulepszenie procedur, które na co dzień realizuje administracja i naukowcy, choć mają względem nich różne oczekiwania. Ważne było również to, że niektóre projekty powstały dopiero na warsztatach, tylko dlatego, że uczestnicy zbudowali zaufanie, podzielili się swoimi przemyśleniami i wspólnie rozwijali pomysł. Mam ogromną nadzieję, że wypracowane narzędzia, relacje i pomysły będą dalej rozwijane, że dzięki temu powstaną nowe ciekawe projekty, a współpraca przy nich będzie jeszcze efektywniejsza.

Rozmawiała: Małgorzata Złotkowska

O zakończonych warsztatach sami uczestnicy

Dr Halina Waś, LOMTI

Kiedy całkowicie na legalu można sobie w pracy zbudować coś z klocków LEGO... ☺ Warsztaty „Modele biznesowe i strategia rozwoju star up'u” z Andrzejem Kuśmierzem

i Wojciechem Broniatowskim to świetna sprawa! Bardzo polecam tych Panów. To tu dotarło do mnie, że moje nawet najbardziej szalone i abstrakcyjne pomysły mogą stać się rzeczywistością przy zastosowaniu odpowiednich narzędzi. Te warsztaty były dla mnie jedną z inspiracji do zorganizowania akcji popularyzującej profilaktykę przeciwnowotworową: „Fit & Science” – lato 2019. Liczę, że również mój drugi projekt z pogranicza biologii, medycyny i sportu znajdzie niedługo swoją realną kontynuację. Dodatkowo, te warsztaty są znakomitą platformą dla tworzenia networkingu w obrębie WIM – naukowcy, lekarze i administracja w jednym miejscu wymieniający swoje pomysły, wiedzę i doświadczenie – bezcenne! Myślę, że takie interaktywne spotkania są bardzo korzystne z punktu widzenia nie tylko naszego codziennego skuteczniejszego funkcjonowania w WIM, ale także tworzenia interdyscyplinarnych projektów naukowych, które mogą przynieść nowe i przełomowe rozwiązania kliniczne.

Aleksandra Klemba, LOMTI

W czasie warsztatów mieliśmy okazję zapoznać się i w praktyce przetestować wiedzę jak stawiać pierwsze kroki w realizacji naszych pomysłów na biznes. Była to również dobra okazja by w niecodziennych warunkach bliżej poznać innych pracowników Instytutu. Bardzo interesujące było poznanie perspektyw przedstawicieli różnych dziedzin (w naszej grupie byli klinicyści, pracownicy działu projektowego i badacze) i wymiana doświadczeń. Po warsztatach, oprócz miłych wspomnień z ciekawie spędzonego czasu, zostały kontakty i pomysły na wspólną przyszłą współpracę.

Lek. Elżbieta Wyszynska, Klinika Rehabilitacji

W moim przypadku pozyskałam serdeczne wsparcie, wiedzę i pomysły, bezcenne notatki, które wykorzystam w projekcie naukowym.

Wydział Wsparcia i Zarządzania Projektami

Po pierwsze, warsztaty, pozwoliły nam poznać pracowników WIM wysoko zmotywowanych do pracy naukowej i przygotować grunt pod współpracę z nimi. Naszą rolą jest wspieranie takich osób w pozyskiwaniu grantów i ich rozliczaniu, zatem warsztaty były doskonałą okazją do nawiązania relacji. Dziś jesteśmy w stałym i bezpośrednim kontakcie, przymierzając się do aplikowania o granty.

Warsztat uświadomił nam, że kluczem do sukcesu wdrożenia innowacyjnego projektu jest nie tyle sam pomysł, co wiedza, jak to zrobić. Ta świadomość pomaga w rozmowach z autorami pomysłów, którzy obawiają się mówić „zbyt wiele” albo unikają rozmowy w ogóle.

Wykłady i ćwiczenia przeprowadzone w czasie warsztatu pokazały nam, że ważnym czynnikiem sukcesu zespołu jest jego różnorodność. To zachęca do wykorzystywania potencjału tkwiącego w różnicach charakteru, różnych nawykach czy punktach widzenia.

Warsztat pokazał też, że opracowanie pomysłu na projekt to proces wymagający czasu, usystematyzowania chaotycznych myśli, ułożenia projektu w logiczną całość. Otrzymaliśmy narzędzia wspierające tę pracę, które możemy wykorzystywać w pracy z pomysłodawcami projektów.

Przykłady podane na warsztatach dostarczyły nam wiele inspiracji, zwracając uwagę na błędy, które łatwo popełnić w planowaniu projektu, np. nieuwzględnienie potrzeb grupy docelowej czy warunków, w których będzie wdrażany projekt.

Przydatne informacje

ZMIANA MIEJSCA WYDAWANIA ŚRODKÓW CZYSTOŚCI

W związku ze zmianą lokalizacji magazynu środków czystości, od 1 lutego br. **środki czystości będą wydawane w depozycie SOR (budynek E3).**

KLINIKA TRAUMATOLOGII I ORTOPEDII W NOWEJ LOKALIZACJI

Klinika Traumatologii i Ortopedii z dniem 16 stycznia br. **została przeniesiona do budynku nr 33 – Zakładu Radioterapii i Kliniki Onkologii (II piętro).**

Przeniesienie związane jest z pracami remontowymi w Klinice.

BANK KRWI I PRACOWNIA SEROLOGII I TRANSFUZJOLOGICZNEJ W NOWEJ LOKALIZACJI

Informujemy, że z powodu rozpoczynającego się remontu w Zakładzie Transfuzjologii Klinicznej z dniem 14 stycznia 2020 r. - **Bank Krwi i Pracownia Serologii Transfuzjologicznej** zostają przeniesione do Budynku Głównego E1 piętro III (dawna Klinika Onkologii Kobięcej przy Poradni Chorób Piersi).

Jednocześnie informujemy, że numery telefonów pozostają bez zmian.

ZMIANA CENNIKA USŁUG MEDYCZNYCH

Wydział Sprzedaży Świadczeń Medycznych i Analiz informuje, że od 10 stycznia 2020 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 4/2020 Dyrektora WIM nastąpiła zmiana Cennika Usług Medycznych.

Aktualny cennik dostępny jest pod linkiem:

<http://news.wim/pacjent/cennik-uslug-medycznych>

ANESTEZJOLOGI - NR ALARMOWY

Przypominamy iż skrócony numer alarmowy do **Zespołu Anestezjologów to numer 555**, został on zmieniony z numeru skróconego 534 mając na uwadze łatwość jego zapamiętania.

W Instytucie istnieją dwie drogi telefonicznego powiadomienia Zespołu Anestezjologicznego:

665707534 – z telefonów stacjonarnych i komórkowych
555 – tylko ze służbowych telefonów komórkowych

1% DLA KAROLA SWATKA

Prosimy o wsparcie 1% Karola Swatka, syna pracownicy Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej WIM Pani Renaty Swatek.
KRS: 0000270809, CEL SZCZEGÓŁOWY: Swatek, 8642.

Karol, po ciężkim wypadku samochodowym spowodowanym wylewem, doznał udaru mózgu, otwartego złamania ręki i nogi, a życie Karola i jego rodziny zmieniło się bezpowrotnie.

Od tego czasu Karol przeszedł wiele zabiegów i programów rehabilitacyjnych, które pomogły mu sprawnie poruszać się w codziennym życiu. Duża część kosztów pomocy

Spotkania Naukowe w LOMTI

nie jest refundowana przez NFZ: przyrzady rehabilitacyjne, intensywne turnusy i wysoce specjalistyczna opieka lekarska i rehabilitacyjna w domu.

Pomóżcie nam przywrócić zdrowie Karolowi! Przekazując 1% podatku Fundacji AVALON z dopiskiem Swatek, 8642 pomagacie nam w walce z chorobą i w codziennym funkcjonowaniu.

Podziękowania

TKKF CHOMICZÓWKA

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Chomiczówka” **składa serdeczne podziękowania Studenckiemu Kołu Neurologicznemu działającemu przy WIM** za udział w III Warszawskiej Olimpiadzie Seniorów w dniu 28.09.2019 r. w Ośrodku Polonia oraz w Bielańskiej Sportowej Gwiazdce w dniu 30.11.2019 r. w hali sportowej centrum Sportowo Rekreacyjnego w m.st. Warszawy w Dzielnicy Bielany.

Państwa stoisko cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem uczestników wymienionych imprez. Liczymy na dalszą współpracę przy kolejnych imprezach organizowanych przez Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Chomiczówka”

Prezes TKKF Chomiczówka Jacek Bączkowski

ANNA PIECHOCIŃSKA

Jest takie niezwykle miejsce w Warszawie, gdzie pacjent jest najważniejszy.

To Klinika Kardiologii WIM i cisi bohaterowie:

kardiolodzy, chirurdzy, anestezjologowie, którzy heroicznie walczą o każde życie oraz ziemskie anioły:

pielęgniarki i pielęgniarze pełni kompetencji, cierpliwości, sympatii i dobroci w ciągu dnia i nocy pochylają się nad chorymi dając im poczucie wiary w wyzdrowienie.

Wszyscy jesteście cudownie oddani.

DZIĘKUJĘ

Gdzie warto pojechać, co warto zobaczyć

MADERA – WYSPA WIECZNEJ WIOSNY cz.2

Madera (port. Madeira) nazywana bywa Wyspą Wiecznej Wiosny, ale dla mnie to jedno z najpiękniejszych miejsc, jakie do tej pory zwiedziłem. Przylatując na tą położoną na Oceanie Atlantyckim, a należącą do Portugalii wyspę, nie sądziłem, że nie będę chciał wracać. Wyjątkowe plaże, ciekawe miejscowości, wysokie góry, wymienita kuchnia i rewelacyjne wino. Wszystko to w otoczeniu bujnej roślinności i olbrzymiej liczby kwiatów. Wakacje na Maderze zadowolą każdego, gdyż ma wszystko, aby spędzić udany urlop. Spotkasz tu także wiele unikalnych atrakcji, jak chociażby ponad 2000 km szlaków wzdłuż lewad, które zachwycą nawet osoby nie lubiące chodzić po górach. Z dużej liczby atrakcji Madery wybrałem kilkanaście, które szczególnie zapadły mi w pamięć. Myślę, że gdy je zobaczysz lub zwiedzisz, to również z bólem serca wrócisz do domu.

1. Funchal – stolica Madery

Stolicą Madery jest Funchal, którego nazwa pochodzi od kopru (po portugalsku funcho) gęsto porastającego wyspę. Zamieszkuje go prawie połowa mieszkańców archipelagu i stanowi idealny punkt wypadowy, do okrywania piękna Madery. Zanim to jednak nastąpi, warto spędzić chociaż jeden dzień na jego zwiedzeniu. To właśnie tu znajdziesz najciekawsze zabytki, malownicze kamienice, czy stare miasto z wąskimi uliczkami i kolorowymi drzwiami ozdobionymi przez lokalnych artystów. Tuż obok portu znajduje się także pomnik i muzeum najlepszego portugalskiego piłkarza – Ronaldo, który urodził się w tym mieście.

Funchal to również cenione uzdrowisko, w którym gościli m.in. cesarzowa Sisi, premier Wielkiej Brytanii Winston Churchill czy marszałek Józef Piłsudski. Wędrując po mieście, należy się poddać jego rytmowi, zrobić przerwę w jednej z licznych kameralnych restauracji, odwiedzić lokalną winiarnię, czy spróbować rewelacyjnych lodów. Dopiero wtedy można ruszyć na dalsze zwiedzanie wyspy.

2. Kolejka linowa z Funchal na Monte

Kolejka linowa – Teleféricos do Funchal to jedna z największych atrakcji Funchal, dzięki której w 15 minut dojedziesz z samego nabrzeża na wzgórze Monte. Przejazdka przeszklonym wagonikiem zapewnia wspaniałe widoki na miasto, góry i ocean oraz jest najszybszym sposobem, aby dotrzeć do kolejnej atrakcji. Sugeruję, aby kupić bilet tylko na wjazd. A jak zjechać? O tym przeczytasz za chwilę.

3. Pałac Monte z tropikalnym ogrodem

Wzgórze Monte położone jest 600 metrów nad Funchal i oprócz ładnej panoramy na miasto gwarantuje kilka niezapomnianych atrakcji. Monte Palace Tropical Garden to położony na powierzchni ponad 70 000 metrów kwadratowych przepiękny tropikalny ogród z mnóstwem egzotycznych roślin, kwiatów i kilometrami ścieżek do spacerowania. To także kolejne zaskakujące miejsce na wyspie.

Ogrody w stylu japońskim, wodospady, fontanny, mostki, stawy, dziwne posągi, a obok tego azulejo, czyli cienkie ceramiczne płytki przedstawiające historię Portugalii. Znajdziesz tu także 3-piętrowe muzeum z ekspozycją „Afrykańska pasja” i ponad 1000 rzeźb z Zimbabwe oraz kolekcję minerałów, kamieni szlachetnych i półszlachetnych. Aby zobaczyć to wszystko potrzeba minimum dwóch godzin, ale spędzisz je w bardzo pięknym, cichym i relaksującym miejscu.

4. Zjazd na sankach ze wzgórza Monte

Kilka kroków od wejścia do ogrodów znajduje się kolejna unikalna atrakcja. Historia jej sięga początku XIX wieku, gdy powstały sanki – tobogany. Używali ich lokalni mieszkańcy jako pierwszy środek transportu publicznego i sposób, aby szybko podróżować z wioski Monte do Funchal. Tobogany wykonane są głównie z wikliny i napędzane przez dwóch mężczyzn (carreiros) ubranych na białą, ze słomkowymi kapeluszami i podbitymi gumą butami, służącymi do hamowania. Średnia prędkość zjazdu wynosi 10 km/h, ale sanki mogą się rozpędzić nawet do 38 km/h. Do pokonania jest 2-kilometrowa stroma i kręta droga, a przejazd kończy się w Livramento. Dla Ernesta Hemingwaya był to jeden z najbardziej ekscytujących momentów w jego życiu. Kto wie, może i Ty stwierdzisz to samo.

5. Dolina Zakonnice (Curral das Freiras)

Madera słynie z malowniczych widoków, a jednym z najsłynniejszych jest panorama Doliny Zakonnice (Curral das Freiras) widziana sprzed restauracji Eira do Serrado. Z punktu widokowego roztacza się przepiękny widok nie tylko na dolinę, ale również na otaczające ją strzeliste góry. Dolina oraz położona w niej miejscowość zawdzięczają swoją nazwę wydarzeniu z 1566 roku, kiedy to zakonnice z klasztoru św. Klary z Funchal wybrały ją jako miejsce schronienia przed piratami. Sama miejscowość nie jest tak ciekawa, jak szlak którym można do niej zejść. Będąc tam, należy jednak spróbować lokalnych specjałów: likieru kasztanowego (castanha) oraz pysznych ciast z kasztanów.

6. Półwysep św. Wawrzyńca na Maderze

Półwysep św. Wawrzyńca (Ponta de São Lourenço) to najdalej na wschód wysunięta część Madery. Wygląda inaczej niż pozostała część wyspy, gdyż panuje tu klimat półpustynny i brak na nim drzew, walory przyrodnicze tego miejsca są jednak niesamowite. Przez półwysep biegnie trasa spacerowa PR 8 (Vereda da Ponta de São Lourenço) idealna dla początkujących wędrowców, jak i dla tych, którzy rzadko

Madera
Wyspa wiecznej wiosny

ściągaają buty trekkingowe. Długość trasy to ok. 4 km w jedną stronę, a spacer nią jest wprost fantastyczny. Sterczące z wody formacje skalne, strome klify, romantyczne zatoczki, woda mieniąca się wieloma kolorami, a gdzieś tam rachityczne rośliny sprawiają, że widoki są nieziemskie. Na szlaku znajdziesz również coś co z daleka wygląda jak hacjenda stojąca pośrodku niczego i ukryta między palmami (Casa do Sardinha). To jedyne miejsce gdzie możesz schronić się przed pięknym słońcem, ale również w sezonie kupić coś do jedzenia lub picia.

7. Naturalne baseny lawowe w Porto Moniz

Madera to jeden z najwyższych wulkanów na świecie, a jego większa część znajduje się w wodach oceanu. O wulkanicznym pochodzeniu wyspy przypomina kolejna atrakcja. W miejscowości Porto Moniz znajduje się zespół naturalnych basenów skalnych (Lava Pools) ukształtowanych przez płynącą lawę zastygłą w zimnej oceanicznej wodzie. Dla ułatwienia pływania oraz ujarznienia fal częściowo zostały one wyregulowane i powiększone betonowymi kanałami. Na amatorów kąpiel czekają niezwykle widoki, fale rozbijające się o skały, krystalicznie czysta woda oraz piękne kolory. Bez problemu można tu spędzić kilka relaksujących godzin, ciesząc się pluskiem fal, pływając oraz opalając.

8. Szczyt Pico do Arieiro

Pico do Arieiro to trzeci najwyższy szczyt Madery o wysokości 1818 m n.p.m. Widoki z niego są fantastyczne i zapierają dech w piersi, a co najważniejsze dostępne są dla każdego. Prawie na sam szczyt można wjechać samochodem z uwagi na umieszczony na nim wojskowy radar. Warto spojrzeć na Maderę z góry i poczuć jakby cały świat leżał u stóp.

9. Szlak PR 1 z Pico do Arieiro do Pico do Ruivo

Niesamowity, imponujący, piękny, tak właśnie wygląda szlak PR 1 pomiędzy Pico do Arieiro a najwyższą górą Madery – Pico do Ruivo (1861 m n.p.m.). Zadowolony on każdego miłośnika gór, jak i osoby szukające naturalnego piękna. Strome zbocza, przepaści, tunele, spektakularne widoki, a także roślinność i nisko płynące chmury. Szlak jest dobrze oznaczony i ogrodzony, a dodatkowo co kawałek są tarasy widokowe. PR 1 jest wymagającym szlakiem i najlepiej go przejść w butach trekkingowych. Należy również pamiętać, że często tam mocno wieje, a pogoda bardzo szybko może ulec zmianie.

10. Cabo Girao (Cabo Girão)

Kolejną atrakcję polecam osobom, które nie mają lęku wysokości. Cabo Girão to jeden z najwyższych klifów morskich w Europie, który w najwyższym punkcie osiąga wysokość 589 m n.p.m. Kilka lat temu nad urwiskiem zamontowano najwyższy w Europie „skywalk”, przeźroczysty podest zdecydowanie nie nadający się dla osób o słabych nerwach. Cabo Girão to popularny punkt widokowy, który szczególnie robi wrażenie przy pięknej pogodzie.

11. Lewady na Maderze

Lewady (port. levadas) to nawadniające kanały mające za zadanie doprowadzenie wody z północnej części Madery na bardziej suchą południową. Powstanie ich związane było z rozwojem rolnictwa, a najwcześniejsze zbudowano w XVI wieku. Z uwagi na górski charakter wyspy budowa lewad była bardzo trudna. Część z nich została wycięta w ścianach gór, a 25 km prowadzi przez specjalnie wydrążone tunele. System lewad działa do dzisiaj. Ma on ponad 2000 km długości i nie tylko dostarcza wodę, ale także stanowi niezwykłą sieć ścieżek spacerowych. Najłatwiejszym i najkrótszym szlakiem na Maderze jest trasa PR 11 Vereda dos Balcões zaczynająca się w górskiej miejscowości Ribeiro Frio. Znajdziesz na niej wszystko, z czego słyną lewady: ścieżkę wzdłuż kanału, mały wąwóz oraz największy na świecie i wpisany na listę UNESCO las wawrzynowy. Wędrówka kończy się w punkcie widokowym zwanym Balkonami, skąd można podziwiać najwyższe szczyty Madery i intensywnie zielone wzgórza. Trasa z Ribeiro Frio do Balkonów i z powrotem ma tylko 3 km długości, dlatego, jeśli stwierdzisz, że to za mało, warto przejść na drugą stronę drogi i ruszyć trasą PR 10 Levada do Furado w kierunku miejscowości Portela. Długość tej trasy to 11 km, ale w okresie lipiec-sierpień nie ma chyba bardziej uśłanej kwiatami lewady niż ta.

12. Wyspa Porto Santo

Przeglądając foldery reklamowe Madery trudno przeoczyć piękną, piaszczystą i szeroką plażę oblewaną turkusową wodą Atlantyku. Nie znajdziesz jej jednak na tej wyspie. Archipelag Madery składa się z trzech grup wysp: trzech niezamieszkałych pustynnych wysp Ilhas Desertas, Madery wraz z położoną przy jej wschodnim cyplu wysepką Vermela Fora oraz zamieszkałej Porto Santo wraz z otaczającymi ją wysepkami. To właśnie na Porto Santo znajduje się ta piękna plaża. Archipelag Madery znany był już Fenicjanom, ale dopiero w 1418 roku „odkryli go” Portugalczycy. Wpiero przybyli na Porto Santo, które w tamtym czasie było gęsto porośnięte drzewami oraz roślinnością. Wykarczowanie terenu oraz uprawa roli spowodowały jednak, że obecnie wyspa ma krajobraz półpustynny. Porto Santo zwane jest Złotą Wyspą. Jej największą atrakcją jest rewelacyjna 9-kilometrowa złotożółta piaszczysta plaża. Stanowi ona ulubione miejsce wypoczynku mieszkańców wyspy Madery, a jej długość powoduje, że bez problemu można znaleźć obszar bez ludzi. Wyspa jest dobrym punktem, aby odpocząć po trudach zwiedzania. Może też stanowić azyl, dla osób, które chcą spędzić czas tylko we dwoje. Najczęściej turyści przybywają tu porannym promem, a wracają wieczornym. Sugeruję jednak, aby spędzić na Porto Santo co najmniej jedną noc, gdyż prawie niekończąca się piaszczysta plaża, jest tego warta. Jeśli znuży się plażowanie, to zawsze można wypożyczyć rower, wyruszyć na szlak lub zwiedzić Dom-Muzeum Krzysztofa Kolumba, w którym prawdopodobnie mieszkał przez kilka lat.

Madera to wyspa niezapomnianych przeżyć i niezwykłych różnorodności. Polecam ją wszystkim – zarówno początkującym, jak i doświadczonym turystom.

Tomasz Zaborowski – Biblioteka Naukowa WIM

Nie przegap – propozycje Sekcji Socjalnej

STAND UP

Występ w wykonaniu Piotra Bałtroczyka, Agnieszki Litwin – Sobańskiej, Bartosza Gajdy oraz Ewy Błachnio.

20.03.2020 (piątek), godz. 18.00, Hala Torwar, Warszawa

Zapisy wraz z wniesioną opłatą do 28.02.2020.

Ceny biletów:

- **25 zł (pracownik cywilny)**
- **50 zł (osoba towarzysząca / pracownik-kadra wojskowa)**

KONCERT ZESPOŁU DŻEM

Niezapomniane aranżacje twórczości Ryszarda Riedla i zespołu *Dżem*, która cały czas podbija serca kolejnych pokoleń słuchaczy.

10.05.2020 (niedziela), godz. 18.00, Hala Torwar, Warszawa

Zapisy wraz z wniesioną opłatą do 31.03.2020.

Ceny biletów:

- **25 zł (pracownik cywilny)**
- **50 zł (osoba towarzysząca / pracownik-kadra wojskowa)**

Zainteresowane osoby zachęcamy do zakupu biletów w Sekcji Socjalnej, pokój 116 I piętro, budynek Dyrekcji, tel. 261 816 023, 261 817 888.

UWAGA!!! Sekcja nie ma możliwości wydawania reszty, prosimy o przygotowanie odliczonej kwoty.

Kącik kulinarny – dania z ryżu

RISOTTO AI PORRI

Bardzo elegancka wersja *risotta*, którą możemy z powodzeniem podać nawet podczas bardzo uroczystego przyjęcia, szczególnie jeśli białe wino zastąpimy oryginalnym szampanem.

Składniki:

8 dużych porów (lub 6 cebul)
40 dag ryżu
10 dag żółtego sera
 $\frac{1}{2}$ szkl. wytrawnego wina
1 kielisze brandy
1 $\frac{1}{4}$ l rosółu z kostki
masło
sól i pieprz

Wykonanie:

Pory umyć, oczyścić z wierzchnich liści, drobno posiekać, dusić z łyżką masła i winem. Gotować pod przykryciem, mieszając od czasu do czasu, aż powstanie dość jednolita masa. Dodać ryż, dobrze wymieszać, a gdy wchłonie on cały płyn, po szklance dolewać gorący rosół. Gdy ryż będzie gotowy, dodać pokrojony w drobną kostkę ser, brandy i łyżkę masła. Zgasić ogień, dobrze wymieszać i zostawić na chwilę pod przykryciem.

PIZZA DI RISO

Składniki:

20 dag ryżu
5 dag masła
1 cebula
1 kostka rosółowa
 $\frac{1}{2}$ szkl. białego wina
2 łyżki tartej bułki
5 pomidorów
9 plasterków żółtego sera (najlepiej mozzarelli)
Puszka filetów anchois lub 10 dag wędliny pokrojonej w paski
oregano
sól do smaku

Wykonanie:

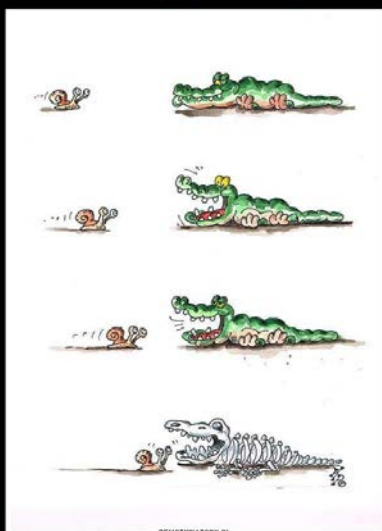
W jednej łyżce masła usmażyć posiekaną cebulę, dodać ryż, gdy wchłonie tłuszcz dolać wino, a następnie dodawać rosół z kostki i gotować 15 minut, dodając w miarę potrzeby ciepłą wodę. Do masy ryżowej wbić 1 jajko i dodać tyle mąki, aby powstało jednolite, nie rozpadające się ciasto.

Na wesoło

Czas rozwiązuje wiele spraw:

Okrągłą formę natłuścić, posypać tartą bułką lub mąką, wyłożyć ryżem.
Na wierzchu ułożyć pomidory pokrojone w plasterki i anchois lub kawałki wędliny.
Przykryć plasterkami sera i pokroić oregano.
Na wierzch można dać wiórki masła.
Zapiekać 10-15 minut w temperaturze około 200 stopni.

Na wesoło

Żart numeru

Żona wysłała SMS do męża:

- Nie zapomnij zrobić zakupów w drodze do domu. Halina mówi Ci dzień dobry.

Mąż odpowiada:

- Kto to jest Halina?

Żona: Nikt. Chciałam się tylko upewnić, że czytasz moje SMS-y.

Mąż: Jestem właśnie z Haliną, więc chciałem się upewnić, o której mowa.

Żona: Gdzie jesteś?

Mąż: W tej kawiarni koło sklepu.

Żona: Zaraz tam będę!!!

10 minut później...

Żona: Jestem w kawiarni. Gdzie Ty jesteś?

Mąż: W pracy. Ale jak już wyszłaś z domu i jesteś koło sklepu, to zrób zakupy.

Przychodzi mężczyzna do szpitala, idzie na oddział, szuka lekarza prowadzącego. Gdy go znajduje pyta.

Mężczyzna: Czy zajmuje się Pan Doktor salą nr 5?

Lekarz: Tak, w czym mogę pomóc?

Mężczyzna: Panie Doktorze tam leży moja teściowa, czy jest jakaś nadzieja?

Lekarz: Nie ma żadnej. Dzisiaj wypiszemy ją do domu.

infoWIM
newsletter

WOJSKOWY INSTYTUT MEDYCZNY
ul. Szaserów 128, Warszawa
Małgorzata Złotkowska

tel. 261.817.721, kom. 885 570 422
e-mail: infowim@wim.mil.pl